

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛ'

Δευτέρα 8 Απριλίου 2024

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ. Ε. Σιμόπουλου, Κ. Βλάση και Γ. Σταμάτη, σελ. 14002
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 4ο Γυμνάσιο Σπάρτης, σελ. 14003, 14009
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 13997, 13998, 13999, 14000, 14001, 14002, 14003, 14004, 14005, 14008, 14009, 14010, 14011, 14012

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
  - α) Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών:
    - i. με θέμα: «Για τις συνθήκες ασφάλειας των αερομεταφορών», σελ. 13997
    - ii. με θέμα: «Αφύλακτες διαβάσεις στο σιδηροδρομικό δίκτυο», σελ. 13999
    - iii. με θέμα: «Κομβικής σημασίας η οδική σύνδεση Πλατυγαλίου-Αγρινίου-Καρπενησίου-Λαμίας», σελ. 14004
    - iv. με θέμα: «Είναι θετική η Κυβέρνηση στην πρόταση διάνοιξης της σήραγγας από την Κάρλα προς το Αιγαίο», σελ. 14006
  - β) Προς τον Υπουργό Εξωτερικών με θέμα: «Δεμένα τα αλιευτικά παραμένουν χωρίς πληρώματα. Καθυστερεί η κυβέρνηση την πρόκληση αλιεργατών», σελ. 14000
  - γ) Προς την Υπουργό Πολιτισμού, με θέμα: «Θα προστατέψει το Υπουργείο Πολιτισμού την ελευθερία της καλλιτεχνικής έκφρασης στο δημόσιο χώρο;», σελ. 14002
  - δ) Προς την Υπουργό Εσωτερικών, σελ.
    - i. με θέμα: «Για τους παιδικούς σταθμούς του Δήμου Θερμαϊκού στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης», σελ. 14007
    - ii. με θέμα: «Για την άμεση επαναλειτουργία της δια ζώσης εκπαιδευτικής διαδικασίας στο 5ο και 6ο Δημοτικό Σχολείο Ζωγράφου», σελ. 14009
    - ε) Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Είναι γεγονός η πρόταση επιβολής προστίμου στη χώρα μας, από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας (DG AGRI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής;», σελ. 14011

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίου νόμου:

Οι Υπουργοί Πολιτισμού, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, καθώς και οι Υφυπουργοί στον Πρωθυπουργό και Πολιτισμού κατέθεσαν στις 5.4.2024 σχέδιο νόμου «Μέτρα για τη διαφύλαξη και την ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, την προστασία και ενίσχυση του ελληνόφωνου τραγουδιού και των ηχογραφήματων νέων δημιουργών ή καλλιτεχνών, καθώς και την προστασία και διάχυση της ελληνικής γλώσσας, στο πλαίσιο της διαφύλαξης και ανάδειξης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς-Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της εμπορικής πολιτικής του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Πολιτισμού», σελ. 14000

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 13997 - 14012

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 13997, 13998, 13999, 14000, 14001, 14002, 14003, 14004, 14005, 14008, 14009, 14010, 14011, 14012

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

Βουλευτές - Υπουργοί

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ Χ., σελ. 13998, 13999, 14000
ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ Γ., σελ. 14001, 14002
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 14007, 14008
ΔΗΜΑΣ Χ., σελ. 14003, 14004
ΔΙΓΕΝΗ Α. , σελ. 14009, 14010
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. , σελ. 14004, 14005
ΚΕΛΕΤΣΗΣ Σ., σελ. 14011, 14012
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 14006, 14011, 14012
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 13997, 13998
ΛΙΒΑΝΙΟΣ Θ., σελ. 14008, 14010, 14011
ΜΑΛΑΜΑ Κ. , σελ. 14002, 14003
ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 14000, 14001
ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗΣ Σ. , σελ. 13999, 14000
ΤΑΧΙΑΟΣ Ν., σελ. 14004, 14005, 14007

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΑ'

Δευτέρα 8 Απριλίου 2024

Αθήνα, σήμερα στις 8 Απριλίου 2024, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14.03' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του ΣΤ' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση. Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα ότι σήμερα θα συζητηθούν εννέα επίκαιρες ερωτήσεις και θα διαγραφούν τέσσερις.

Ξεκινούμε με την έκτη με αριθμό 906/1-4-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Πλεύση Ελευθερίας» και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Για τις συνθήκες ασφάλειας των αερομεταφορών».

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Χριστίνα Αλεξοπούλου.

Κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ.

Κυρία Υφυπουργέ, εκκρεμεί οπωσδήποτε να εμφανιστεί και ο ίδιος ο κ. Υπουργός γι' αυτό το θέμα που είναι μείζονος σημασίας. Αφορά την ασφάλεια των αερομεταφορών και τις πολύ σοβαρές καταγγελίες που υπάρχουν από τους εργαζόμενους στον χώρο των αερομεταφορών για πλήρη ανασφάλεια στη διεξαγωγή των αερομεταφορών στη χώρα, για απαρχαιωμένα συστήματα επικοινωνίας και ασφαλείας, για απαρχαιωμένα ραντάρ, για συνθήκες γενικής διακινδύνευσης υπό τις οποίες γίνονται οι αερομεταφορές και για πλήρη αδιαφορία του Υπουργείου σας σε σχέση με τις καταγγελίες των εργαζομένων.

Ανήμερα της συμπλήρωσης ενός έτους από την τραγωδία των Τεμπών οι εργαζόμενοι στην εναέρια κυκλοφορία και, μάλιστα, οι ειδικά επιφορτισμένοι με την ασφάλεια των αερομεταφορών είχαν προκηρύξει απεργία για την οποία το Υπουργείο σας παρενέβη προκειμένου να κριθεί παράνομη και καταχρηστική και να τους στερήσει αυτό το δικαίωμα της απεργίας, μολονότι οι ελλείψεις είναι εγκληματικές και μολονότι βεβαίως η απεργία είναι ένα μέσο πίεσης, αλλά και δημοσιοποίησης του προβλήματος.

Όταν σκοτώθηκαν πενήντα επτά άνθρωποι στα Τέμπη και τραυματίστηκαν εκατόν ογδόντα και καταστράφηκαν εκατοντάδες οικογένειες, ο κόσμος, ο απλός κόσμος, δεν είχε ιδέα για τους κινδύνους που διέτρεχε όποιος έμπαινε στα τρένα και οι γο-

νείς και οι συγγενείς των θυμάτων σήμερα λένε: «Αν γνωρίζαμε πως λειτουργούσε ο σιδηρόδρομος, δεν θα βάζαμε πάνω του τίποτε, όχι τα παιδιά μας».

Εδώ, λοιπόν, τίθεται θέμα του αν γνωρίζουν οι πολίτες και αν έχετε δημοσιοποιήσει και αν έχετε αναλάβει ευθύνες για το πώς λειτουργούν οι αερομεταφορές στη χώρα, εάν γνωρίζουν οι επιβάτες σε τι κίνδυνο μπαίνουν μπαίνοντας στο αεροπλάνο και τι ακριβώς περιμένει το Υπουργείο σας προκειμένου να αναλάβει πρωτοβουλία και ευθύνη για την αποκατάσταση της ασφάλειας των αερομεταφορών.

Αναφέρομαι στην εντελώς πρόσφατη από 27 Φλεβάρη του 2024 ανακοίνωση και το δελτίο Τύπου της Ένωσης Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας Ελλάδας, όπου οι Ελεγκτές Εναέριας Κυκλοφορίας της Ελλάδας μιλούν για τα εξής, κυρία Υφυπουργέ: Εδώ και δεκαετίες, πέρα από κάποιες αναβαθμίσεις, δεν έχει γίνει αντικατάσταση κανενός από τα κρίσιμα συστήματα αφήνοντας τους ελεγκτές να εργάζονται με γερασμένο και ξεπερασμένο τεχνολογικά εξοπλισμό, ο οποίος δεν έχει τον απαιτούμενο βαθμό διαθεσιμότητας. Η μακροχρόνια απουσία προμήθειας κρίσιμων συστημάτων, σε συνδυασμό με την παντελή έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού και την τελμάτωση των εν εξελίξει διαδικασιών προμήθειας, δημιουργούν ανησυχία στους ελεγκτές, οι οποίοι καθημερινά εργάζονται υπερβάλλοντας εαυτούς για να αντιμετωπίσουν τη χρόνια αδυναμία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας να τους παράσχει τα απαραίτητα εργαλεία της δουλειάς τους.

Αυτή τη στιγμή υπάρχουν στην Ελλάδα -ακούστε παρακαλώ- εγκατεστημένα περισσότερα από τέσσερα διαφορετικά συστήματα επικοινωνιών, από τα οποία το νεότερο είναι είκοσι τριών ετών. Το νεότερο είναι είκοσι τριών ετών. Τέσσερα διαφορετικά.

Γνωρίζετε ότι για το έγκλημα των Τεμπών μείζον ζήτημα είναι τα συστήματα επικοινωνίας που δεν υπήρχαν, δεν λειτουργούσαν, η τηλεδιοίκηση που δεν λειτουργούσε και ούτω καθεξής.

Ακούστε και αυτό: Τα υφιστάμενα συστήματα ραντάρ είναι εξίσου παρωχημένα χωρίς τη δυνατότητα εύρεσης ανταλλακτικών. Εν μέσω αυτής της κατάστασης, το σύστημα της προσέγγισης Αθηνών και του κέντρου ελέγχου περιοχής Αθηνών και Μακεδονίας έχει -ακούστε- καταγεγραμμένες δύο ολικές απώλειες απεικόνισης ραντάρ σε διάστημα μερικών ετών, δηλαδή αεροπλάνα που πήγαιναν στα τυφλά, δύο -το ξέρουν οι επιβάτες αυτό;- και πολλές ακόμα απώλειες μικρότερης κλίμακας.

Ανάλογα προβλήματα παρουσιάζονται στη Θεσσαλονίκη, το Ηράκλειο, τη Ρόδο και την Κέρκυρα. Σε αντίθεση με την ντροπαστική αυτή για τη χώρα μας εικόνα, οι γειτονικές βαλκανικές χώρες βρίσκονται έτη φωτός μπροστά από άποψη του τεχνολογικού εξοπλισμού.

Μιλάμε για υποστελέχωση σε ποσοστό 20% πανελλαδικά και

το οποίο αγγίζει το 40% στην Αθήνα και τη Μακεδονία. Μιλάμε για πύργους ελέγχου που χρήζουν αναβάθμισης. Μιλάμε για ανάλυση που τα παίρνουν από την τσέπη τους οι εργαζόμενοι, οι οποίοι αναγκάζονται να πηγαίνουν στους πύργους ελέγχου μέσα από τους αεροδιαδρόμους και από τον χώρο κίνησης των αεροπλάνων, σε κινδυνώδεις δηλαδή συνθήκες.

Και καταγγέλλουν βέβαια οι ίδιοι οι εργαζόμενοι σε αυτή την ανακοίνωση ότι προχωρήσατε και σε δαπάνες από το Ταμείο Ανάκαμψης για να πάρετε remote towers, πύργους δηλαδή εξ αποστάσεως, οι οποίοι είναι αχρείαστοι, επικίνδυνοι και πρακτικά μη εφαρμόσιμοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ολοκληρώνω με τα ερωτήματα, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

Κατόπιν αυτών, ερωτάσθε:

Πρώτον, για ποιον λόγο δεκατρείς μήνες και πλέον μετά τα Τέμπη οι αερομεταφορές βρίσκονται σε αυτό το απαράδεκτο χάλι που θέτει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές. Δεύτερον, εάν σας ενημέρωσε και ποια ενημέρωση σας παρείχε ο κ. Καραμανλής - ο οποίος είναι και ήταν ο αρμόδιος και για τις αερομεταφορές και προφανώς παρέδωσε και τι παρέδωσε και τι ενημέρωση σας έχει κάνει - και συναφώς σε ποιες άμεσες ενέργειες θα προβείτε ώστε να εξασφαλιστεί κατά προτεραιότητα η ασφάλεια των αερομεταφορών και να αντιστραφεί η απαξίωση των αερομεταφορών, εάν πρόκειται, κυρία Υφυπουργέ, να αντικαταστήσετε τα απαρχαιωμένα ραντάρ και συστήματα τηλεπικοινωνιών και πότε και πώς θα γίνουν αυτά και τι θα γίνει μέχρι τότε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία.

Κυρία Αλεξοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών εργαζόμαστε μεθοδικά, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, για τη συνεχή αναβάθμιση της ασφάλειας και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών αεροναυτιλίας, της διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας και συμμόρφωσης με τα διεθνή πρότυπα.

Η Διεύθυνση Δ6 της ΥΠΑ, σε εφαρμογή του ισχύοντος στρατηγικού πλάνου 2022 - 2026, προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για την προμήθεια και αντικατάσταση εξοπλισμού με σκοπό την ενίσχυση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Έχει ήδη εγκριθεί προϋπολογισμός 170 εκατομμυρίων ευρώ για την εγκατάσταση συστημάτων επικοινωνιών πλοήγησης, όπως και επιτήρησης της αεροναυτιλίας όπως: συστήματος επικοινωνιών και καταγραφής φωνής για τις ανάγκες κέντρων ελέγχου περιοχής Αθηνών, Μακεδονίας και διεθνών περιφερειακών αερολιμένων, συστήματος για την παροχή υπηρεσιών ζεύξης δεδομένων αεροναυτιλίας, συστήματος πλοήγησης σε αεροδρόμια και θέσεις οριοθέτησης αεροδιαδρόμων, συστήματος πομπού-δέκτη, συστήματος επιτήρησης, εκσυγχρονισμού του συστήματος διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας της ΥΠΑ -που περιλαμβάνει και αυτό αναβάθμιση συστήματος επεξεργασίας σχεδίων πτήσεως και δεδομένων επιτήρησης σε νέα έκδοση και ενσωμάτωση των δεδομένων των δέκα ραντάρ σε υφιστάμενο και νέο σύστημα-, συστήματος αεροναυτιλίας με σκοπό τη μετεγκατάσταση προσέγγισης Αθηνών από κέντρων ελέγχων περιοχής Αθηνών, Μακεδονίας σε νέους χώρους του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και συστήματος υπηρεσίας αυτόματης εκπομπής πληροφοριών τερματικής περιοχής αεροδρομίου.

Όλες οι παραπάνω ενέργειες παρακολουθούνται, υποστηρίζονται και εξελίσσονται και είτε έχουν, είτε επίκειται η συμβασιολογία τους, είτε βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης διαγωνισμών, είτε στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο, είτε στο στάδιο έγκρισης πρακτικού αποσφράγισης και αξιολόγησης για την αποδοχή των προσφορών.

Σημειώνεται ακόμη ότι με βάση το ενιαίο Πρόγραμμα Δημοσίων Συμβάσεων έτους 2024 της ΥΠΑ έχει προϋπολογιστεί και προγραμματιστεί η προκήρυξη στο άμεσο μέλλον για τις εξής

προμήθειες εξοπλισμού επικοινωνιών και πλοήγησης: συστήματος απεικόνισης πληροφοριών, πομποδεκτών πολυδιαύλων τελευταίας εφεδρείας ασύρματου επικοινωνίας, εκσυγχρονισμού αναμεταβιβαστικών σταθμών και κέντρων εκπομπής λήψης ΥΠΑ, εξοπλισμού ραδιοζεύξης και πολυπλεξίας των κέντρων ελέγχου περιοχής Αθηνών, Μακεδονίας, αερολιμένες και σταθμούς συστημάτων επικοινωνίας, πλοήγησης, επιτήρησης αεροναυτιλίας, αντικατάσταση συστήματος πολυπλεξίας και μετάδοσης δεδομένων μέσω του δικτύου οπτικών ινών του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, αναβάθμισης τηλεπικοινωνιακών διασυνδέσεων των κέντρων ελέγχου περιοχής Αθηνών, Μακεδονίας με τους τηλεπικοινωνιακούς σταθμούς της ΥΠΑ, προμήθειες πομποδεκτών οχημάτων υλοποίησης ανεξάρτητου δικτύου ευρείας περιοχής αεροναυτιλίας, εξοπλισμού πλοήγησης για αντικατάσταση υφιστάμενων λόγω παλαιότητας.

Η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας πραγματοποιεί σειρά επιθεωρήσεων, παρακολουθεί την υλοποίηση διαθεσιμότητας και απόδοσης των συστημάτων βάσει της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και των απαιτούμενων του ICAO και EASA και υποδεικνύει τα ευρήματα στην ΥΠΑ προς αντιμετώπισή τους με έμφαση στην αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας.

Συμπληρωματικά θα επανέλθω στη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία. Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ.

Κυρία Υφυπουργέ, δεν μου απαντήσατε σε τίποτα. Και θα ήθελα να είναι σαφές ότι η επίκαιρη ερώτησή μου εκπορεύεται από πολύ μεγάλη αγωνία να μην έχουμε «Τέμπη του αέρα», όπως προειδοποίησε και κατέθεσε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής για τα Τέμπη ο σημερινός Πρόεδρος της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας που -εντός εισαγωγικών- «έτυχε» να είναι και προηγούμενος Πρόεδρος του ΟΣΕ. Μίλησε εδώ και μήνες, από τον Δεκέμβριο για «Τέμπη του αέρα» κι εσείς μου απαντάτε ότι έχετε κάνει κάποιους σχεδιασμούς που δεν είναι ακόμη συμβάσεις και που «θα κάνετε», «θα, θα, θα, θα, θα, θα».

Οι εργαζόμενοι οι οποίοι απεργούν και αύριο, διότι υπήρξε θάνατος συναδέλφου τους, σε συνθήκες ακραίας επισφάλειας των εργαζομένων... Και είναι άλλο ένα σοβαρότατο θέμα που θα έπρεπε εσείς να το αναφέρετε -ας έδωσα την ευκαιρία-, δεν το κάνατε. Μου απαντάτε ψυχρά τυπικά, ενώ εδώ μιλάμε για ανθρώπινες ζωές. Εγώ δεν θέλω να γίνουν «Τέμπη του αέρα» και να επανερχόμαστε σε αυτή τη συζήτηση. Θέλω να μην γίνουν!

Εσείς που γνωρίζετε ότι αυτή τη στιγμή έχουμε πλείστα αεροπλάνα που πηγαίνουν στα τυφλά, πύργους ελέγχου όπου οι εργαζόμενοι καταγγέλλουν ότι σε όλα σχεδόν τα περιφερειακά αεροδρόμια χρήζουν αναβάθμισης, συνολικά συστήματα επικοινωνίας που δεν λειτουργούν, έρχεστε και μου λέτε «θα κάνουμε» και κάποια έχουν συμβασιολογηθεί και κάποια δεν έχουν συμβασιολογηθεί;

Για τον κίνδυνο που διατρέχουν οι επιβάτες σήμερα; Για τον κίνδυνο που διατρέχουν οι εργαζόμενοι σήμερα; Για το γεγονός ότι όλα πηγαίνουν στα τυφλά και στα κουτουρού, την ίδια ώρα που όπως προκύπτει το μέλημά σας είναι πώς θα διανείμετε χρήματα του Ταμείου Ανάκαμψης, αφού η Κυβέρνησή σας έχει περάσει από το «πάμε και όπου βγει» στο «πάμε και όσα φάμε»; Για τους κινδύνους τους σημερινούς, κυρία Υφυπουργέ, τι απαντάτε;

Μου απαντάτε ότι είστε σε συνεννόηση με την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας; Δεν γνωρίζετε ότι από το Σεπτέμβριο η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας ήταν ακέφαλη, ότι ήρθε ο αρμόδιος Υπουργός, ο προϊστάμενός σας, ο κ. Σταϊκούρας, τον Δεκέμβριο και πρότεινε τρία πρόσωπα, εκ των οποίων το ένα τελικά υπαναχώρησε τον Γενάρη και μας έφερε νέα πρόταση στις 29 Φλεβάρη; Άρα από τον Σεπτέμβριο μέχρι και τον Φλεβάρη η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας παρέμενε χωρίς διοίκηση;

Λέτε ότι σήμερα έχουν αναλάβει υπηρεσία οι δύο εκ των τριών προϊσταμένων; Γιατί για την τρίτη θέση δεν έχει τοποθετηθεί καν άτομο. Έχουν αναλάβει υπηρεσία; Αυτό λέτε; Και να υποθέσω

ότι συνεργάζεστε μαζί τους από 1^η Μαρτίου; Παρακαλώ να απαντήσετε συγκεκριμένα.

Παρακαλώ, επίσης, να απαντήσετε συγκεκριμένα τι λέτε για το μέχρι να γίνουν αυτές οι συμβάσεις που αορίστως επικαλείστε. Διότι οι εργαζόμενοι λένε ότι για να γίνουν νέες συμβάσεις θα πάρει χρόνια και μέχρι τότε εξακολουθούν και οι ίδιοι και τα αεροπλάνα να πηγαίνουν σχεδόν στα τυφλά. Έχετε ρωτήσει τους επιβάτες εάν θέλουν να αναλάβουν το ρίσκο να μπουν σε ένα αεροπλάνο στο οποίο θα διακοπεί η σύνδεση του ραντάρ και το οποίο θα πάει στα τυφλά; Έχουν υπάρξει δύο περιστατικά τα τελευταία χρόνια, το καταγγέλλουν οι εργαζόμενοι, δεν το διαψεύδετε και έχουν υπάρξει και πάμπολλα άλλα περιστατικά μικρότερης απώλειας σύνδεσης και ορατότητας μέσω ραντάρ. Οι επιβάτες το γνωρίζουν αυτό; Εσείς που το γνωρίζετε, θεωρείτε ότι έχετε το δικαίωμα να θέσετε σε τέτοιου είδους διακινδύνευση τις ανθρώπινες ζωές δεκατρις μήνες μετά τα Τέμπη;

Παρακαλώ για την απάντησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την Πρόεδρο.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, από την αρχή της ανάληψης των καθηκόντων της Κυβέρνησής μας, ο εκσυγχρονισμός του συστήματος διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας και του εξοπλισμού αεροναυτιλίας της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας που υλοποιούμε έχει τεθεί σε προτεραιότητα, ώστε το υφιστάμενο σύστημα σε συνεργασία με την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας και βέβαια του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών να αναβαθμιστεί σε σύστημα τελευταίας τεχνολογίας που θα ικανοποιεί πλήρως τις επιχειρησιακές ανάγκες.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτό προβλέπεται η αναβάθμιση και των συστημάτων ραντάρ. Ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων που είναι σε πλήρη εξέλιξη αφορά στα συστήματα σε πανελλαδική κλίμακα. Πρόσφατα, λοιπόν, στις 15 Φεβρουαρίου του 2024 υποβλήθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης πρόταση ένταξης και χρηματοδότησης. Εφόσον εγκριθεί ποσό 87 εκατομμυρίων ευρώ, θα είναι δαπάνη για τη δημιουργία υποδομής απομακρυσμένων ψηφιακών πύργων «remote towers», εκ των οποίων 70 εκατομμύρια θα είναι από χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης και 17 εκατομμύρια από το ΠΔΕ.

Περαιτέρω, επειδή πρωταρχικής σημασίας είναι ο ρόλος του προσωπικού που αξιοποιεί τον εξοπλισμό, προχωράμε στον διορισμό τριάντα πέντε ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας βάσει παλαιότερου διαγωνισμού ΑΣΕΠ, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη και νέος διαγωνισμός για την πρόσληψη εκατόν σαράντα ένα υπαλλήλων επιτελικών, επιχειρησιακών ειδικοτήτων και διενεργούμε μετατάξεις για εξαιρετικούς λόγους διαφόρων ειδικοτήτων που θα συνδεθεί για την κάλυψη αναγκών από αναχωρήσεις, συνταξιοδοτήσεις προσωπικού της ΥΠΑ.

Κυρία Πρόεδρε, κλείνοντας, νομίζω ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό να αναφέρω ότι πρόσφατα, τον Δεκέμβριο του 2023, η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας επιθεωρήθηκε από τον Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας, τον ICAO. Αντικείμενο του ελέγχου ήταν η αξιολόγηση της ΑΠΑ σε αποτελεσματική εποπτεία με στόχο την πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση κενών ασφαλείας.

Ενημερώνω το Σώμα ότι η ΑΠΑ τοποθετήθηκε πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο για χώρες που υποβάλλονται για πρώτη φορά σε επιθεώρηση πλήρους κλίμακας και μέσω αυτής ελέγχθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού η Ελλάδα είναι το μόνο κράτος-μέλος της Ένωσης που επιθεωρήθηκε από τον ICAO το 2023.

Η Ελλάδα, λοιπόν, αύξησε το επίπεδο εφαρμογής των διεθνών προτύπων ασφαλείας από το 69,1% που ήταν στο 74,9% και ήδη έχει φτάσει το τελευταίο διάστημα στο 75,68%, όταν παγκοσμίως ο μέσος όρος είναι 69,3%. Πρέπει να είμαστε όλοι προσεκτικοί σ' αυτό που λέμε, γιατί συγχαρητήριες επιστολές λάβαμε τόσο από τον ICAO όσο και από την EASA και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις οποίες έχει καταθέσει ο κύριος Υπουργός, ο κ. Σταϊκούρας, στα Πρακτικά της Βουλής σε αντίστοιχη επίκαιρη ερώτηση που συζητήθηκε στις 26-1-2024 και προφανώς είναι στη διάθεσή σας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 903/1-4-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Κιλκίς της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Στέφανου Παραστατίδη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Αφύλακτες διαβάσεις στο σιδηροδρομικό δίκτυο».

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Χριστίνα Αλεξοπούλου.

Ορίστε, κύριε Παραστατίδη, έχετε τον λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, σε επίπεδο υποδομών ένα ταξίδι στο Κιλκίς είναι σαν ένα ταξίδι στον χρόνο, αλλά προς το παρελθόν και όχι προς το μέλλον. Έχουμε το πολύπαθο οδικό τμήμα του ΠΑΘΕ προς τους Ευζώνους, το οποίο περιμένουμε πάρα πολλά χρόνια, έχουμε την ετοιμόρροπη γέφυρα του Αξιού, αλλά και τη βαλτωμένη νέα εθνική οδό Κιλκίς - Θεσσαλονίκης. Επί είκοσι χρόνια περιμένουμε οδικούς και σιδηροδρομικούς άξονες. Ουσιαστικά είναι ένας νόμος απομονωμένος, ένας νόμος που δείχνει να είναι παρατημένος.

Σε αυτή την εικόνα προστίθεται και η εικόνα των μηχανοδηγών, οι οποίοι κατεβαίνουν από τα τρένα για να ρυθμίσουν την κυκλοφορία των διερχόμενων οχημάτων. Έχουμε δει πρόσφατα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην περίπτωση του τελωνείου της Δοϊράνης τον μηχανοδηγό να κατεβαίνει από το τρένο, να πηγαίνει στην αφύλακτη διάβαση, να σηκώνει την μπάρα ασφαλείας, να ρυθμίζει την κυκλοφορία, να ανεβαίνει ξανά στο τρένο και να φεύγει. Αυτό σε δύο τουλάχιστον διαβάσεις και στον Ακρίτα, σε δύο περιοχές του Νομού Κιλκίς.

Πέρα από αυτές τις δύο αφύλακτες διαβάσεις, καταγράφονται και εκατοντάδες άλλες ανά τη χώρα σε μια περίοδο στην οποία η ασφάλεια των σιδηροδρόμων βρίσκεται στο επίκεντρο του δημόσιου διαλόγου υπό τη βαριά σκιά του εγκλήματος, της εθνικής τραγωδίας των Τεμπών, όπου πενήντα επτά άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Προκαλεί αλγινή εντύπωση εν έτει 2024 διατήρηση σιδηροδρομικού δικτύου με τόσο κραυγαλέα κενά ασφαλείας.

Ερωτάσθε, λοιπόν, τι θα κάνετε γι' αυτό, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα και βεβαίως εάν υπάρχουν και συνολικά άλλες αφύλακτες διαβάσεις στη χώρα και αν έχουν έστω μειωθεί στο χρονικό διάστημα των τελευταίων ετών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε συνάδελφε, σας ευχαριστώ πολύ για την ερώτησή σας. Σας παραθέτω, λοιπόν, τα στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης στο ζήτημα των ισόπεδων διαβάσεων στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας και βέβαια, στον Νομό Κιλκίς, καθώς και τις ενέργειες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για την ενίσχυση της ασφαλείας των υποδομών.

Στο ενεργό δίκτυο της υπηρεσίας συντήρησης γραμμής κεντρικής και νοτίου Ελλάδας του ΟΣΕ υπάρχουν διακόσιες εξήντα εννέα αφύλακτα διαβάσεις και της αντίστοιχης βορείου Ελλάδας διακόσιες ογδόντα τρεις. Στο σύνολο, λοιπόν, του δικτύου οι αφύλακτες ισόπεδες διαβάσεις πεζών, ζώων και τροχοφόρων είναι πεντακόσιες πενήντα δύο, εκ των οποίων οι τριακόσιες τέσσερις εξασφαλίζονται με αυτόματα ηχοφωτεινά σήματα και αυτόματα δρύφακτα.

Αναφορικά με τις δύο ισόπεδες διαβάσεις στην Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς, η ισόπεδη διάβαση στο χωριό Ακρίτας ήδη από 1^η Απριλίου του 2024 φυλάσσεται από προσωπικό της αναδόχου εταιρείας που έχει συμβατικά αναλάβει το έργο φύλαξης των ισόπεδων διαβάσεων στην κεντρική και βόρεια Ελλάδα, ενώ για τη δεύτερη διάβαση που οδηγεί προς Δοϊράνη και Τελωνείο, η φύλαξη πρόκειται να ξεκινήσει το επόμενο χρονικό διάστημα με προσωπικό της ίδιας αναδόχου εταιρείας, σύμφωνα με ενημέρωση του ΟΣΕ.

Σε όλες τις γραμμές του σιδηροδρομικού δικτύου οι ισόπεδες διαβάσεις εξασφαλίζονται βάσει του θεσμοθετημένου μητρώου ισόπεδων διαβάσεων και βέβαια, των γενικών κανόνων του Γενι-

κού Κανονισμού Κίνησης, Κανονισμός Σημάτων.

Για τις φυλασσόμενες διαβάσεις διατίθεται προσωπικό μέσω τρίτων αναδόχων που αναλαμβάνουν το έργο της φύλαξης των ισόπεδων διαβάσεων, το οποίο κρίνεται κατάλληλο να παρέχει υπηρεσίες φύλαξης υπό την εποπτεία της Επιτροπής Τμημάτων Γραμμής, μετά από θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση και ιατρικές εξετάσεις.

Για την ασφαλή διέλευση των αμαξοστοιχιών τοποθετούνται σήματα, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Κίνησης, που ενημερώνουν την αμαξοστοιχία για την προσέγγιση σε ισόπεδη διάβαση και επιβάλλουν την εκπομπή μακρού προειδοποιητικού σφυρίγματος προς τους χρήστες των οδών.

Ειδικότερα, στις ισόπεδες διαβάσεις, που διαθέτουν αυτόματο σύστημα ισόπεδης διάβασης, υφίσταται ειδική φωτισήμανση που εξασφαλίζει τον μηχανοδηγό, ενημερώνοντάς τον για την προσέγγιση σε ισόπεδη διάβαση, για το εάν το ανωτέρω σύστημα λειτουργεί κανονικά ή όχι.

Παράλληλα, προς τον δρόμο επιδεικνύονται από το αυτόματο σύστημα τα προβλεπόμενα φωτεινά σήματα του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και καταβαίνουν κινητά φράγματα. Σε κάθε περίπτωση επιβάλλεται να εφαρμόζεται ο Κανονισμός Σημάτων που περιγράφει ακριβώς τη συμπεριφορά του μηχανοδηγού αμαξοστοιχίας που προσεγγίζει διάβαση η οποία εμφανίζει δυσλειτουργία.

Τέλος, για την ασφάλεια των οδηγών οχημάτων και των πεζών προβλέπεται η τοποθέτηση κατάλληλης σήμανσης του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και συντήρησης του οδοστρώματος από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού, σύμφωνα με τον ν.4530/2018.

Συμπληρωματικά θα επανέλθω στη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Οραία.

Ορίστε, κύριε Παραστατίδη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗΣ: Κυρία Υπουργέ, καταλαβαίνετε και κατανοείτε πόσο σημαντικός είναι ο σιδηρόδρομος στη χώρα μας. Έχει να κάνει με τη δημοκρατία, με την αντιμετώπιση των ανισοτήτων. Είναι ένα μέσο το οποίο είναι εξαιρετικά φιλικό, το πλέον φιλικό, προς το περιβάλλον. Είναι αυτό το οποίο δίνει τη δυνατότητα να μετακινείται ο πληθυσμός και κατά βάση αυτοί οι οποίοι το έχουν ανάγκη και θεωρώ ότι είναι κάτι το οποίο θα έπρεπε να δώσουμε έμφαση και να προηγηθεί όλων των υπολοίπων μέσων μεταφοράς.

Εν αντιθέσει, αυτό δεν γίνεται. Και όχι μόνο δεν γίνεται αλλά έτυχε πριν τρεις μέρες, το Σάββατοκύριακο, να περάσω από τον Ακρίτα εγώ ο ίδιος -πήγα επίσκεψη στο χωριό του Ακρίτα- και είδα πράγματι ότι υπάρχει ένα αυτοκίνητο παρκαρισμένο και στη διάβαση δεν υπάρχουν καν μπάρες ασφαλείας. Με βλέπει με το αυτοκίνητο, κατεβαίνει ο άνθρωπος της ασφάλειας εκεί, μου κάνει νόημα να περάσω και η ζωή συνεχίζεται.

Είναι εικόνα αυτή για τη χώρα μας εν έτει 2024; Είναι εικόνα αυτή για τη χώρα μας;

Η ερώτησή μου είναι πολύ-πολύ σαφής: Πότε και βάσει ποιου χρονοδιαγράμματος θα αποκατασταθεί με έναν σύγχρονο και αποτελεσματικό τρόπο ο έλεγχος ασφαλείας και στις δύο αφύλακτες διαβάσεις της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς, αλλά βεβαίως και σε όλες τις διαβάσεις της χώρας; Αυτή είναι η δική σας ευθύνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Οραία.

Ορίστε, κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών εφαρμόζει ένα συγκροτημένο σχέδιο για την ανάταξη και τη συνολική αναβάθμιση του ελληνικού σιδηροδρόμου, με γνώμονα την ασφάλεια των επιβατών και των σιδηροδρομικών μεταφορών στη χώρα.

Τα ζητήματα ασφαλείας είναι πάντα επίκαιρα και συμφωνούμε ότι πρέπει να τίθενται και να τα συζητούμε καλόπιστα, με γνώμονα την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και με σκοπό την περαιτέρω -πάντα- ενίσχυση της ασφαλείας των υποδομών στη χώρα.

Σε ό,τι αφορά στη σημερινή λειτουργική κατάσταση των ισόπεδων διαβάσεων, σημειώνουμε ότι στο κεντρικό δίκτυο δεν εμφανίζονται αξιοσημείωτα ζητήματα. Στις περιπτώσεις βλαβών σε αυτόματα συστήματα ισόπεδων διαβάσεων, μέχρι την τελική τους αποκατάσταση από την αρμόδια Διεύθυνση του ΟΣΕ, τα Τμήματα Γραμμής φροντίζουν αμέσως οι συγκεκριμένες ισόπεδες διαβάσεις να φυλάσσονται και να ασφαρίζονται με ανθρώπινο δυναμικό.

Στο περιφερειακό δίκτυο, και κυρίως σ' αυτό της βόρειας Ελλάδας, έχουν προκύψει ζητήματα λόγω επανειλημμένων βανδαλισμών, παραβιάσεων αλλά και της παλαιότητας των αυτόματων συστημάτων ισόπεδων διαβάσεων. Η διασπορά των διαβάσεων αυτών ενίοτε σε ερημικές τοποθεσίες καθιστά αδύνατη την πλήρη κάλυψή τους με μόνιμη παρουσία φύλακα. Για τον λόγο αυτόν ο ΟΣΕ, αφού λάβει και τη συναίνεση της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων, προτίθεται να διαθέσει εκπαιδευμένους φύλακες επί των αμαξοστοιχιών, προκειμένου να καλύπτουν τις διαβάσεις, διακόπτοντας την οδική κυκλοφορία και αφού προηγουμένως η αμαξοστοιχία σταθμεύσει. Η διαδικασία αυτή είναι ασφαλής για τους οδηγούς, πεζούς και επιβάτες, καθώς προϋποθέτει την ακινητοποίηση της αμαξοστοιχίας.

Οριστική λύση στο πρόβλημα θα δώσει η αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων συστημάτων με νέα και στην κατεύθυνση αυτή κινείται ο ΟΣΕ, ο οποίος ήδη, στο πλαίσιο της προμήθειας των νέων συστημάτων, προετοιμάζει τα τεύχη της σχετικής προκήρυξης της διαγωνιστικής διαδικασίας, η οποία θα θεθεί προς ένταξη σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Η προμήθεια αφορά ενενήντα έως εκατό νέα αυτόματα συστήματα ισόπεδων διαβάσεων, με πενταετή πρόβλεψη συντήρησης στους προϋπολογισμούς της μελέτης της τάξης 18 έως 20 εκατομμυρίων ευρώ.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κυρία Υφυπουργό.

Ολοκληρώθηκαν οι δύο ερωτήσεις που αφορούσαν το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

Επιτρέψτε μου, πριν περάσουμε στην επόμενη επίκαιρη ερώτηση, να κάνω μια ανακοίνωση προς το Σώμα.

Οι Υπουργοί Πολιτισμού, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, καθώς και οι Υφυπουργοί στον Πρωθυπουργό και Πολιτισμού κατέθεσαν στις 5-4-2024 σχέδιο νόμου: «Μέτρα για τη διαφύλαξη και την ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, την προστασία και ενίσχυση του ελληνόφωνου τραγουδιού και των χορογραφικών νέων δημιουργών ή καλλιτεχνών, καθώς και την προστασία και διάχυση της ελληνικής γλώσσας, στο πλαίσιο της διαφύλαξης και ανάδειξης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της εμπορικής πολιτικής του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Πολιτισμού».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διарκή Επιτροπή.

Συνεχίζουμε με τη πρώτη με αριθμό 890/29-3-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Μαγνησίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Αλέξανδρου Μεικόπουλου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Δεμένα τα αλιευτικά παραμένουν χωρίς πληρώματα. Καθυστερεί η κυβέρνηση την πρόσληψη αλιεργατών».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Γεώργιος Γεραπετρίτης.

Ορίστε, κύριε Μεικόπουλε, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΙΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, σας κάλεσα σήμερα να συζητήσουμε για ένα θέμα που καίει πραγματικά τους αλιείς του Βόλου. Και μιλάμε για επαγγελματίες που μετά τις πρωτοφανείς πλημμύρες του Σεπτεμβρίου παρέμειναν εκτός δουλειάς και χωρίς εισόδημα για

μήνες. Οι ίδιοι αυτοί οι επαγγελματίες σήμερα δεν μπορούν να βγάλουν καν τα καΐκια τους για δουλειά. Ποια είναι η αιτία; Φυσικά, η έλλειψη πληρωμάτων.

Στον Κώδικα Μετανάστευσης ορίζεται το θεσμικό πλαίσιο και η επιμέρους διαδικασία για τη μετάκληση εργατών τρίτων χωρών προκειμένου να εργαστούν σε αλιευτικά γρι-γρι της χώρας μας. Με βάση και τη διακρατική συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Αιγύπτου, τα τελευταία χρόνια η συντριπτική πλειονότητα των αλιεργατών, που επανδρώνουν τα ελληνικά καΐκια, έρχονται από την Αίγυπτο.

Όσον αφορά τώρα τους Αιγύπτιους εργάτες, θα έπρεπε κανονικά να υπάρχουν σήμερα δύο κατηγορίες αλιεργατών. Η μία κατηγορία είναι οι νέοι αλιεργάτες που εισέρχονται με τη διαδικασία της μετάκλησης, δηλαδή με σύνταξη φακέλου για κάθε έναν εργαζόμενο στην οικεία περιφέρεια του σκάφους στο οποίο πρόκειται να εργαστεί, ατομική σύμβαση εργασίας υπογεγραμμένη από τον εργοδότη, πληρωμή του παραβόλου, εγκριτική απόφαση της περιφέρειας και αποστολή του φακέλου στο Προξενείο στο Κάιρο, όπου και προσκαλείται ο εργαζόμενος. Υπογράφει και αυτός τη σύμβαση και παίρνει βίζα για την Ελλάδα με ισχύ ως το πέρας της σύμβασης.

Η δεύτερη κατηγορία, κύριε Υπουργέ, είναι οι παλαιοί εργάτες που διαμένουν νόμιμα στη χώρα μας και έχουν άδεια παραμονής. Τα τελευταία χρόνια, τα ελληνικά καΐκια επάνδρωναν μόνο Αιγύπτιοι αλιεργάτες της δεύτερης κατηγορίας, με άδεια παραμονής. Η συντριπτική, όμως, πλειονότητα αυτής της δεξαμενής παλαιών αλιεργατών σήμερα δεν υπάρχει. Δεν υπάρχουν όμως και νέοι αλιεργάτες για να δουλέψουν στα καΐκια.

Οι εκπρόσωποι, λοιπόν, των αλιέων καταγγέλλουν προβλήματα και εξαιρετικά κωλυσιεργία του ελληνικού Προξενείου στην έκδοση θεωρήσεως εισόδου σε νέους Αιγύπτιους αλιεργάτες. Το αποτέλεσμα όμως είναι ένα και πολύ συγκεκριμένο. Τη νύφη μέχρι σήμερα την πληρώνουν οι αλιείς που δεν έχουν πληρώματα να δουλέψουν στα καΐκια τους και, άρα, να ζήσουν οι οικογένειές τους.

Άρα, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι το ερώτημα που προκύπτει είναι απλό και εύλογο, κατά τη γνώμη μου. Κατ' αρχάς, ποιος είναι ο λόγος που έχουν φτάσει τα πράγματα σε αυτό το σημείο; Πού οφείλεται αυτή η τόσο μεγάλη καθυστέρηση στην έκδοση βίζας σε νέους Αιγύπτιους αλιεργάτες; Τι θα κάνατε τώρα που έφτασε ο κόμπος στο χτένι, για να μπορέσουν επιτέλους οι αλιείς να επανεκκινήσουν τις επιχειρήσεις τους;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Οραία.

Ευχαριστούμε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ (Υπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, σας ευχαριστώ πολύ για την ερώτησή σας, η οποία είναι γνήσια επίκαιρη. Και είναι γνήσια επίκαιρη, διότι η πραγματικότητα είναι ότι αυτή τη στιγμή στη χώρα μας υφίσταται ένα σοβαρό έλλειμμα εργατικού δυναμικού.

Δεν είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο, είναι ένα ευρωπαϊκό φαινόμενο, πλην, όμως, η αλήθεια είναι ότι πλήττει εξαιρετικά την Ελλάδα, η οποία βρίσκεται σε μία φάση ανάπτυξης, με μείωση της ανεργίας, και βεβαίως ιδιαίτερα πλήττει τον πρωτογενή τομέα.

Για τον λόγο αυτόν, κύριε Βουλευτά, έχουν υπογραφεί ήδη δύο συμφωνίες για τη νόμιμη μετανάστευση -έτσι ώστε να μπορούν να μετακαλούνται με μία ταχεία διαδικασία εργάτες γης- με την Αίγυπτο και το Μπαγκλαντές, ενώ το αμέσως προσεχές διάστημα ολοκληρώνεται και μία τρίτη συμφωνία με την Ινδία και έτσι ελπίζουμε ότι θα μεγαλώσει σημαντικά η δεξαμενή από όπου μπορεί να αντλήσει η ελληνική οικονομία, οι εργοδότες, νέο εργατικό προσωπικό.

Επιπλέον, βρισκόμαστε σε συζητήσεις και με άλλες χώρες, έτσι ώστε να μπορέσουμε να τυποποιήσουμε τους διαύλους για τη νόμιμη μετανάστευση, για να στελεχωθεί το υπολειπόμενο εργατικό δυναμικό: τη Γεωργία, τη Μολδαβία, τις Φιλιππίνες, την Αρμενία και το Βιετνάμ.

Βεβαίως, πέρα από αυτό, κύριε Βουλευτά, είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να βελτιωθεί και το αντίστοιχο επίπεδο των συνθηκών

εργασίας, έτσι ώστε να καθίσταται ελκυστική και η πρόσκληση εκ μέρους των Ελλήνων εργοδοτών. Νομίζω ότι προς αυτή την κατεύθυνση είναι σημαντική και η αύξηση του κατώτατου μισθού, η οποία θα λειτουργήσει, ελπίζω, και ως προσέκλυση.

Ειδικότερα για τα ζητήματα στα οποία αναφερθήκατε, κύριε Βουλευτά, για τους αλιεργάτες και δη για τη Μαγνησία, θα ήθελα να επισημάνω ότι, όπως γνωρίζετε, διέπονται από τη διμερή συμφωνία του 1981, η οποία κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το 1984. Τόσο με το προϊσχύσαν καθεστώς του Μεταναστευτικού Κώδικα του ν.4251/2014 όσο και με τη νεότερη νομοθεσία, ν. 5038/2023, προβλέπεται ειδικά ότι υπάρχει η δυνατότητα μετάκλησης για συγκεκριμένο εργοδότη και για συγκεκριμένη εργασία έως έντεκα μήνες. Η θεώρηση που παρέχεται δίδει τη δυνατότητα να εργάζεται νομίμως.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, κύριε Βουλευτά, δεν προκύπτει ζήτημα καθυστέρησης. Θα σας αναφέρω τα στοιχεία, τα οποία μπορώ να σας προσκομίσω αν θέλετε και ιδιαιτέρως.

Πέρυσι ειδικά για αλιεργάτες είχε υπάρξει μια σειρά αιτήσεων και συγκεκριμένα χιλίες τετρακόσιες ενενήντα πέντε αιτήσεις το 2023. Εξ αυτών έχουν γίνει δεκτές επτακόσιες εξήντα έξι και έχουν απορριφθεί ογδόντα πέντε. Όπως και πέρυσι έτσι και φέτος, ειδικά από το Προξενείο του Καΐρου, το ποσοστό αιτήσεων που δεν γίνονται αποδεκτές είναι κάτω του 10%. Άρα τέτοιες καθυστερήσεις δεν εμφανίζονται στα μητρώα.

Παρά ταύτα και με την ευκαιρία της δικής σας παρέμβασης και βεβαίως και με την επικοινωνία που έχω κάνει και ο ίδιος προσωπικά με ενώσεις αλιεργατών για να δούμε αν υφίστανται προβλήματα και να προσπαθήσουμε να επισπεύσουμε την επίλυσή τους, έχουμε όλη τη διάθεση να βελτιώσουμε την κατάσταση αυτή, η οποία πάντως στην παρούσα φάση δεν εμφανίζει, όπως σας είπα, σημαντικές καθυστερήσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.
Κύριε Μεικόπουλε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, χαίρομαι που περιγράψατε το θεσμικό περιβάλλον, το οποίο ισχύει όντως. Δεν έχουμε καμμία διαφωνία επ' αυτού. Όμως έχω την αίσθηση -και δεν το λέω αυτό για σας- ότι πολλές φορές σε αυτή την Αίθουσα μιλάμε χωρίς να έχουμε την πραγματική εικόνα.

Θα μου επιτρέψετε να σας δώσω μια εικόνα, για να καταλάβετε το μέγεθος και τη διάσταση του ζητήματος. Αυτή τη στιγμή στη Μαγνησία, στο λιμάνι του Βόλου, υπάρχουν δέκα αλιευτικά σκάφη τύπου γρι-γρι ακινητοποιημένα. Δέκα τέτοια σκάφη αλιευτικού τύπου σημαίνει εισόδημα για περίπου δύο χιλιάδες οικογένειες, σημαίνει τζίρος πάνω από 1 εκατομμύριο ευρώ, τζίρος που αυτή τη στιγμή, κύριε Υπουργέ, χάνεται, επειδή η πολιτεία μέχρι στιγμής δεν έχει φροντίσει, δεν έχει δείξει τα απαραίτητα αντανάκλαστικά, ώστε οι επαγγελματίες να έχουν στην έναρξη της αλιευτικής περιόδου το πλήρωμα που χρειάζονται. Ποια είναι η έναρξη αυτή; Την 1^η Μαρτίου είναι η έναρξη της αλιευτικής περιόδου.

Σήμερα, λοιπόν, έναν μήνα μετά, λύση γι' αυτά τα αλιευτικά σκάφη αυτού του τύπου δεν έχει ακόμα δοθεί. Αν χαθεί και ο Απρίλιος, σας λέω χωρίς υπερβολή ότι αυτοί οι επαγγελματίες έχουν καταστραφεί. Και έχετε ευθύνη, γιατί δεν έχει υπάρξει μέχρι στιγμής έμπρακτη μέριμνα, ενώ το πρόβλημα αυτό δεν έπεσε ως κεραυνός εν αιθρία.

Τι συνέβη, λοιπόν, και έχουμε φτάσει σε αυτό το σημείο; Η πρακτική που εφαρμόζονταν τα τελευταία χρόνια είναι να στελεχώνονται τα καΐκια μόνο με όσους αλιεργάτες είχαν ήδη άδεια παραμονής.

Δημιουργήθηκε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, μια δεξαμενή αλιεργατών, που κάθε χρόνο ανακυκλώνονταν επί της ουσίας στα καΐκια. Σταδιακά οι παλιοί αλιεργάτες μειώνονταν, μέχρι που φτάσαμε στο σημείο να μην υπάρχει πλέον κανένας διαθέσιμος για

τα καΐκια. Στο σημείο αυτό εντοπίζεται το πρώτο σκέλος αυτής της έλλειψης ενσυναίσθησης εκ μέρους της πολιτείας. Όλα αυτά τα χρόνια δεν δώσατε άδεια μετάκλησης για εργασία σε ελληνικά καΐκια σε κανέναν νέο Αιγύπτιο αλιεργάτη, παρά το δεδομένο ενδιαφέρον και τη μακρόχρονη συνεργασία των δύο χωρών στον τομέα. Και όχι μόνο αυτό, αλλά και όταν πέρσι εβδομήντα πέντε αλιευτικά πανελλαδικά δεν συμπλήρωσαν πληρώματα για να βρουν δουλειά, δεν θρουβηθήκατε, δεν αναλάβετε καμμία πρωτοβουλία για τη μετάκληση νέων αλιεργατών, προκειμένου να μην υπάρξει και με φέτος το ίδιο ακριβώς πρόβλημα.

Και ερχόμαστε τώρα στο δεύτερο σκέλος της υπόθεσης και της συλλογιστικής που αναπτύσσω. Ενώ γνωρίζετε πλέον το μέγεθος του προβλήματος, η διαδικασία μετάκλησης νέων αλιεργατών από την Αίγυπτο προχωρά με εξαιρετικά αργούς ρυθμούς και με πρακτικές, προσέξτε, που προκαλούν πολλά ερωτήματα.

Επιτρέψτε μου να σας δώσω ορισμένα παραδείγματα. Οι εκπρόσωποι των αλιεργατών στη Μαγνησία καταγγέλλουν ότι μόνο ένα 30% των αλιεργατών από την Αίγυπτο παίρνει άδεια εισόδου και εργασίας από το προξενείο. Πάνω από τους μισούς ενδιαφερόμενους απορρίπτονται και μάλιστα χωρίς καμμία ουσιαστική αιτιολόγηση. Προσέξτε, γράφει πάνω στο έγγραφο: «Δεν κατέστη δυνατό να εξακριβωθεί ή και να αποδειχθεί ο σκοπός και οι όροι της διαμονής σας». Αυτή είναι η απάντηση που δίνεται, τη στιγμή που ο σκοπός διαμονής περιγράφεται στην ίδια την αίτηση και συνιστά την ίδια βάση της μετάκλησης. Καταλαβαίνετε, νομίζω, το παράδοξο αυτής της υπόθεσης.

Στην κατάσταση, λοιπόν, που έχει φτάσει ο κλάδος σήμερα, το 30% των νέων αλιεργατών που εγκρίνεται από το προξενείο δεν επαρκεί φυσικά, κύριε Υπουργέ, για την επάνδρωση των αλιευτικών σκαφών. Και φυσικά μιλάμε για ανθρώπους κατάλληλους, με πλήρεις και νόμιμους φακέλους.

Κύριε Υπουργέ, τα πράγματα είναι απλά και δύσκολα. Ο χρόνος πιέζει, οι αλιείς της Μαγνησίας δεν έχουν περιθώρια για άλλες καθυστερήσεις και προβληματικές πρακτικές. Τα καΐκια πρέπει να επανδρωθούν και να βγουν για δουλειά. Το ισχυρό αυτό σκέλος της τοπικής οικονομίας πρέπει πάση θυσία να κρατηθεί ζωντανό.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ο λόγος σε εσάς, κύριε Υπουργέ, για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ (Υπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ, κύριε Βουλευτά.

Φοβούμαι ότι μάλλον δεν έγινα εγώ σαφής ή ήσασταν προετοιμασμένος για άλλη απάντηση. Επαναλαμβάνω, λοιπόν, το πρώτο ζήτημα είναι το διαπιστωμένο πρόβλημα της υποστελέχωσης τομέων της ελληνικής οικονομίας. Είναι αληθές. Πράγματι υπάρχει ένα ζήτημα έλλειψης προσωπικού, λόγω της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Τι γίνεται επ' αυτού; Γίνεται μια εξαιρετικά συστηματική επιχείρηση, έτσι ώστε να αντλούμε με νόμιμη διαδικασία εισόδου στη χώρα εργατικό δυναμικό από τις χώρες τις οποίες σας ανέφερα. Ήδη δύο χώρες, μία το αμέσως επόμενο διάστημα και βρισκόμαστε σε διαπραγματεύσεις με έξι χώρες. Άρα αυτό είναι ένα δεδομένο, πως υπάρχει μια κεντρική στρατηγική, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα αυτό.

Ζήτημα δεύτερο. Αναφερθήκατε στο ζήτημα των καθυστερήσεων. Πρώτα αναφερθήκατε, όμως, στο ζήτημα των απορρίψεων. Είπατε ότι σύμφωνα με την ενημέρωσή σας οι απορρίψεις ανέρχονται στο 70%. Επαναλαμβάνω τα στοιχεία: Από το 2024 έως σήμερα οκτακόσιες εβδομήντα πέντε αιτήσεις, ογδόντα πέντε απορρίψεις, ποσοστό απόρριψης 9,7%. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία τα οποία έχουμε από το Προξενείο του Καΐρου, εννέα στους δέκα που αιτούνται τη μετάκληση γίνονται δεκτοί. Εάν έχετε κάποια άλλα στοιχεία, ευχαρίστως να τα θέσετε υπ' όψιν μου και ευχαρίστως να τα διαχειριστούμε. Όμως αυτά είναι τα επίσημα στοιχεία τα οποία υπάρχουν.

Αισθάνομαι, κύριε Βουλευτά, ότι αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε στο εξής: Αναφέρεστε σε καΐκια τα οποία δεν έχουν υποβάλει αίτηση και για κάποιον λόγο θεωρείτε ότι με κάποιον αυτονόητο τρόπο θα πρέπει να γίνουν δεκτές οι αιτήσεις.

Θέλω να σας επιστημάνω το εξής: Πράγματι αναφέρατε ότι σταδιακά απομειούται η δεξαμενή εκείνων οι οποίοι έρχονταν

περιοδικά στην Ελλάδα και υπάρχει ανάγκη για νέο δυναμικό.

Αυτό -και πάω στο τρίτο ζήτημα- πράγματι θα μπορούσε να αποτελεί μια πηγή καθυστερήσεων. Να σας πω γιατί. Διότι εάν πρόκειται για έναν αλιεργάτη για τον οποίο υποβάλλεται αίτηση μετάκλησης και ο οποίος βρίσκεται στο παρελθόν στην Ελλάδα, αντιλαμβάνεστε ότι το επίπεδο ελέγχου που πρέπει να κάνει η περιφέρεια και εν τέλει το προξενείο είναι πάρα πολύ τυπικό, γιατί οι ουσιαστικοί λόγοι οι οποίοι θα αντενδεικνύουν την έλευση του συγκεκριμένου προσώπου έχουν ελεγχθεί στο παρελθόν, άρα είναι μια τυπική και γρήγορη διαδικασία.

Για κάθε νέο πρόσωπο για το οποίο αιτείται μετάκληση θα πρέπει να γίνει μια πάρα πολύ συγκεκριμένη εργασία, γιατί καταλαβαίνουμε όλοι σε αυτή την Αίθουσα ότι θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές οι προξενικές αρχές για το ποιοι έρχονται στην Ελλάδα, έστω και για να δουλέψουν, διότι έχουμε τα γνωστά ζητήματα, στα οποία δεν πρέπει να αναφερθώ.

Άρα ενόσω σωστά λέτε ότι απομειούται η δεξαμενή των παγίως μετακαλούμενων και αυξάνεται ο αριθμός των νέων που εισέρχονται και για τους οποίους γίνεται αίτηση, σας υποβάλλω τα στοιχεία τα οποία αναφέρουν ότι αυτή τη στιγμή έχει γίνει επεξεργασία του 60% των αιτήσεων όλου του χρόνου πέρυσι, άρα πάρα πολύ περισσότερες αιτήσεις, εκ των οποίων αιτήσεων λιγότερο από 10% έχει απορριφθεί.

Άρα αυτή τη στιγμή δεν αμφισβητώ τα στοιχεία σας, αλλά φοβούμαι ότι πρόκειται για μια αίσθηση έλλειψης προσωπικού, παρά για μια ανεπάρκεια η οποία παρατηρείται στο προξενείο του Καΐρου.

Εγώ θα σας υποβάλω τα στοιχεία. Θα παρακαλούσα, κύριε Βουλευτά, κι εσείς να μου προσκομίσετε ό,τι στοιχεία έχετε σε σχέση με συγκεκριμένες αιτήσεις για τις οποίες καθυστερεί αυτό. Θέλω να σας πω ότι εγώ ο ίδιος βρίσκομαι πάνω από αυτό το ζήτημα, διότι αντιλαμβάνομαι το πόσο σημαντικό είναι και για εσάς και για τους εργοδότες, τους οποίους εσείς αντιπροσωπεύετε ως Βουλευτής και για τον λόγο αυτόν είμαι διατεθειμένος να κάνω ό,τι περνάει από το χέρι μου.

Όμως, καλό θα είναι να λειτουργούμε επί τη βάσει συγκεκριμένων δεδομένων και τα δεδομένα σήμερα είναι ότι πρώτον, δεν υπάρχουν καθυστερήσεις και δεύτερον, ότι γίνεται μια συστηματική προσπάθεια εκ μέρους της ελληνικής πολιτείας, έτσι ώστε να αυξηθεί η «δεξαμενή» εκείνων οι οποίοι προσέρχονται επί τη βάσει νόμιμων οδών μετακλήσεων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Οι Βουλευτές κύριοι Ευστράτιος (Στράτος) Σιμόπουλος, Κωνσταντίνος Βλάσης και Γεώργιος Σταμάτης ζητούν άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τις ζητηθείσες άδειες.

Θα συζητηθεί η τέταρτη με αριθμό 895/29-3-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Χαλκιδικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Κυριακής Μάλαμα προς την Υπουργό Πολιτισμού, με θέμα: «Θα προστατέψει το Υπουργείο Πολιτισμού την ελευθερία της καλλιτεχνικής έκφρασης στον δημόσιο χώρο?».

Στην επίκαιρη ερώτηση της κυρίας συναδέλφου θα απαντήσει ο Υφυπουργός Πολιτισμού κ. Χρίστος Δήμας.

Ορίστε, κυρία Μάλαμα, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΛΑΜΑ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αφορμή της συγκεκριμένης επίκαιρης ερώτησης στάθηκε το πρόστιμο του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας για παρακώλυση συγκοινωνίας που επιβλήθηκε σε παίκτης κουλθοθέατρου του Ελληνικού Κέντρου Κουκλοθέατρου, οι οποίοι εκτελούσαν performance στον πεζόδρομο της Ερμού με στόχο τη γνωριμία του κοινού με το κουλθοθέατρο και με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Κουκλοθέατρου.

Δεν είναι, όμως, μόνο αυτή η περίπτωση που μας κινητοποίησε για να καταθέσουμε τη συγκεκριμένη επίκαιρη ερώτηση. Είναι και

μία σειρά από άλλα περιστατικά και στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις, τα οποία δημιουργούν πραγματικά την αίσθηση ότι η τέχνη του δρόμου βρίσκεται στο καθεστώς διωγμού, βρίσκεται στο καθεστώς ή απώλειας ή στιγματισμού;

Το θέμα αφορά το Υπουργείο Πολιτισμού ως επιτελικού φορέα της προστασίας της τέχνης και της δημόσιας έκφρασής της -για να μην παρεξηγηθώ-, γι' αυτό και απευθύνθηκα στο Υπουργείο Πολιτισμού. Η δυνατότητα του καλλιτέχνη να εκφραστεί στον δημόσιο χώρο και η αλληλεπίδρασή του με το κοινό βρίσκεται πραγματικά στον πυρήνα του πολιτισμού μας. Αλίμονο, λοιπόν, αν τους αντιμετωπίζουμε σαν παράνομα παρκαρισμένα οχήματα.

Υπάρχει μια απαράδεκτη, κατά τη γνώμη μας, αντίληψη ότι η καλλιτεχνική έκφραση του δρόμου χαλάει -θα μπορούσαμε να το πούμε και έτσι- τη «βιτρίνα» των πόλεών μας. Δεν είναι, όμως, έτσι. Αυτό είναι λάθος και το αντιλαμβανόμαστε όταν ταξιδεύουμε στο εξωτερικό. Το έχετε ζήσει και εσείς, όλοι μας το έχουμε ζήσει. Πόσες φορές έχουμε θαυμάσει τους μουσικούς στο Παρίσι, του ζωγράφους στις όχθες του Σηκουάνα, τους κουλποαίκες στους δρόμους της Βαρκελώνης; Έχουμε άπειρα παραδείγματα. Η Έντιν Πιάφ, αυτή η μεγάλη τραγουδίστρια, έγινε γνωστή, γιατί τραγουδούσε τον εθνικό ύμνο της Γαλλίας στους πεζόδρομους του Παρισιού.

Συνεπώς, κύριε Υπουργέ, αυτό που εμείς ζητάμε από το Υπουργείο Πολιτισμού είναι να πάρει πρωτοβουλίες για να ενθαρρύνει την καλλιτεχνική δημιουργία και τη δημόσια έκφραση. Και βέβαια πολύ σημαντικό είναι να ενθαρρύνουμε τους δήμους, κυρίως τους δήμους, να λάβουν μέτρα και αυτοί από την πλευρά τους για το συγκεκριμένο θέμα.

Τι άλλο μπορούμε να πούμε; Να ομορφύνουμε τις πόλεις μας, να τις φωτίσουμε με πολιτισμό, να φωτίσουμε αυτό το μουντό αστικό περιβάλλον που όλοι μας ζούμε μέσα του.

Άρα, λοιπόν, θα θέλαμε από εσάς σκέψεις και μέτρα για να μην αντιλαμβάνεται η διοίκηση -προσέξτε τι λέω-, η διοίκηση του εκάστοτε δήμου την καλλιτεχνική έκφραση ως ένα παράνομο παρκάρισμα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστώ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κυρία συνάδελφε, θέτετε ένα πολύ σημαντικό ζήτημα. Όχι μόνο στο εξωτερικό, αλλά και στην Ελλάδα είπατε για τη «βιτρίνα», είπατε ότι αυτοί οι άνθρωποι προσθέτουν χρώμα και ήχους. Είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που μας αφορά όλους και νομίζω ότι επί της αρχής δεν υπάρχει κανένας που να διαφωνεί ότι είναι ένας αγαθός σκοπός η τέχνη να εκφράζεται και να παρουσιάζεται ελεύθερα και χωρίς αναίτιους περιορισμούς έξω στην κοινωνία, αλλά και στην αγορά.

Βέβαια, την ίδια στιγμή νομίζω πως όλοι συμφωνούμε πως σε μια οργανωμένη και συντεταγμένη κοινωνία -κάνετε αναφορά πριν στο Λονδίνο, στο Παρίσι, στη Βαρκελώνη, θα σας πω εγώ και στην Ελλάδα-, το να υπάρχουν κάποιοι κανόνες ειδικότερα για τους κοινόχρηστους χώρους, εφόσον θέλουμε βέβαια να συμβιώνουμε αρμονικά και χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα με περίοικους και επαγγελματίες, είναι απολύτως απαραίτητο. Συνεπώς η παρουσίαση του καλλιτεχνικού έργου πρέπει να γίνεται πάντοτε με τήρηση των απαραίτητων όρων και προϋποθέσεων. Δεν πιστεύω ότι θα διαφωνούσε κανείς σε αυτή την Αίθουσα ότι θα πρέπει να τηρούνται οι όροι ασφάλειας, να μη συντελούνται φορολογικές παραβιάσεις και να τηρείται η εργασιακή, αλλά και η ασφαλιστική νομοθεσία.

Άρα για να είμαστε συνεννοημένοι, σε αντίθεση με το παρελθόν, υπάρχει νομοθεσία που αν τηρηθεί, η παρουσίαση μπορεί να γίνει εύρυθμα και νόμιμα προς όφελος όλων, των καλλιτεχνών, του συνόλου της κοινωνίας, αλλά και φυσικά της πολιτείας.

Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει πλέον ειδική νομοθεσία για την παραχώρηση κοινόχρηστων χώρων, αλλά και για την άδεια του χειροτέχνη καλλιτέχνη. Είναι ο ν.4849/2021. Επίσης, η νομική κάλυψη της άδειας έγινε από την παρούσα Κυβέρνηση και όλες οι απαραίτητες διαδικασίες παρουσιάζονται στο εθνικό μητρώο διοικητικών διαδικασιών, διευκολύνοντας τους πολίτες.

Όλοι οι πολίτες έχουν ίσες υποχρεώσεις, φυσικά και δικαιώ-

ματα, αλλά κανείς δεν εξαιρείται από τον νόμο. Σεβόμαστε και ενθαρρύνουμε την καλλιτεχνική δημιουργία με τη νόμιμη διαδικασία, δηλαδή με τον τρόπο που σέβεται τα δικαιώματα των κατοίκων, των επιχειρήσεων, όλης της κοινωνίας και φυσικά των καλλιτεχνών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι έξι μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 4^ο Γυμνάσιο Σπάρτης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρία Μάλαμα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΛΑΜΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, δεν είναι πάγκος με προϊόντα η τέχνη για να εμποδίζει το οποιοδήποτε κατάστημα ή την κυκλοφορία στην Ερμού, όπου είχαμε το τελευταίο επεισόδιο που τους επιβλήθηκε πρόστιμο 200 ευρώ.

Είναι άλλο πράγμα η νομοθεσία που ορίζουμε πού θα είναι η λαϊκή και πού θα μπουν οι πάγκοι -και σωστά, έτσι πρέπει να γίνεται- και άλλο πράγμα η καλλιτεχνική έκφραση σε πεζόδρομους. Πραγματικά, εάν διασχίσετε μία φορά την Ερμού, θα δείτε ότι κανένας καλλιτέχνης δεν παρεμποδίζει καμμία είσοδο καταστήματος και δεν παρεμποδίζεται η κίνηση των περαστικών. Αντιθέτως, τους συγκεντρώνει γύρω από αυτόν και όλοι χαίρονται γι' αυτή του την καλλιτεχνική έκφραση.

Θα ήθελα να αναφερθώ και σε κάποια παραδείγματα. Το 2018 επιβλήθηκε πρόστιμο για επαιτεία σε μία μουσική στην πλατεία Αριστοτέλους. Το περιστατικό αυτό είχε ξεσηκώσει την κοινή γνώμη και μάλιστα είχε παίξει μουσική στην πλατεία Αριστοτέλους, για ένδειξη συμπάραστασης, ο Μάνου Τσάο. Προφανώς, γνωρίζετε τον Μάνου Τσάο. Τότε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ έδειξε δημοκρατικά αντανάκλαστικά, παρεμβαίνοντας άμεσα και καταργώντας το πραγματικά αναχρονιστικό άρθρο 40 του Ποινικού Κώδικα, με το σκεπτικό ότι πρόκειται στην ουσία για ποινικοποίηση της τέχνης. Πολύ σημαντικό.

Κάποιοι από τότε, όμως, στην κυριολεξία δεν το συγχωρέσαν αυτό στην τέχνη, στην ίδια την τέχνη και στην ίδια τη δημοκρατία. Το 2020 χρησιμοποιήθηκαν τα μέτρα περί διασποράς του κορωνοϊού για να επιβληθούν πρόστιμα σε καλλιτέχνες που έπαιζαν μουσική σε δημόσιο χώρο. Τώρα, όμως, δεν έχουμε κορωνοϊό. Από το 2021 και μετά έχει ξεκινήσει μια απαράδεκτη χρήση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας για να εκδιώχνονται, στην κυριολεξία, οι καλλιτέχνες από αυτόν τον δημόσιο χώρο όπου εκφράζονται και όπου εμάς μας δημιουργεί ευδαιμονία και το ευχαριστούμε. Δεν είναι δυνατόν, δηλαδή και δεν πρέπει να το αποδεχτούμε αυτό.

Και καταλήγω ότι προσβάλλει το ίδιο το Υπουργείο Πολιτισμού αυτού του είδους η συμπεριφορά. Πρόστιμο 200 ευρώ πριν από δύο εβδομάδες για τους καλλιτέχνες που παίζανε κουλκλαθέατρο στον δρόμο. Η σημερινή, λοιπόν, πρωτοβουλία γι' αυτή τη συζήτηση γίνεται για να το ακούσει και ο κόσμος και να ευαισθητοποιηθεί, αλλά και εσείς από την πλευρά σας να προτείνετε και εμείς θα είμαστε εδώ να στηρίξουμε τα αντίστοιχα μέτρα. Είμαστε κυριολεκτικά ανοιχτοί σε όλες τις προτάσεις. Να δούμε τι κάνουν και οι άλλες πόλεις στο θέμα αυτό. Πώς είναι δυνατόν, δηλαδή, στη Βαρκελώνη σε κάθε γειτονιά να υπάρχει ένας καλλιτέχνης και όλοι να το χαίρονται αυτό; Στο Παρίσι πώς είναι δυνατόν οι πλανόδιοι ζωγράφοι να είναι το σήμα κατατεθέν; Αιώνες τώρα γίνεται αυτό στο Παρίσι. Ναι. Πώς είναι δυνατόν ο Πικάσο να ζωγράφιζε στους δρόμους του Παρισιού; Ο Πικάσο ζωγράφιζε στους δρόμους και εμείς εδώ να «γράφουμε» τον εικαστικό σαν να είναι παρκαρισμένο μηχανάκι; Είναι τελείως παράλογο.

Λοιπόν, για να μην μακρηγορώ, σας λέμε λοιπόν να λάβετε πρωτοβουλίες, να μιλήσετε με τους δημάρχους, να μιλήσετε με τους καλλιτεχνικούς φορείς και να ανοίξετε το θέμα στην κοινωνία και θα δείτε πραγματικά ότι η αγάπη του κόσμου για την καλ-

λιτεχνική έκφραση στο δρόμο είναι τεράστια. Ας μην διολισθαίνουμε, λοιπόν, είτε στην αδιαφορία και κυρίως, επιτρέψτε μου, ούτε εσείς αλλά ούτε και εμείς σε αυτή την ακραία ή τη φοβική στάση που υπάρχει απέναντι στην ελεύθερη έκφραση της τέχνης.

Εμείς είμαστε εδώ στις πρωτοβουλίες σας για να στηρίξουμε αυτά που θα μας φέρετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Αρχικά, να σας πω ότι κανένας δεν μίλησε για λαϊκές και για πάγκους. Αυτό το οποίο είπαμε και στο οποίο νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε, είναι ότι υπάρχει μια διαδικασία η οποία πρέπει να τηρείται. Νομίζω ότι όλοι θέλουμε το καλό και χαίρομαι πάρα πολύ που είστε ανοιχτοί σε προτάσεις και είστε εδώ για να στηρίξετε τέτοιες πρωτοβουλίες.

Να σας ενημερώσω πως το Υπουργείο Πολιτισμού βρίσκεται σε διαρκή επαφή με τους εκπροσώπους του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα και αναγνωρίζει την ιδιαιτερότητα, προφανώς, της καλλιτεχνικής δημιουργίας ως επαγγελματικής δραστηριότητας, αλλά φυσικά και την οικονομική της αξία.

Μέσα στο πλαίσιο, λοιπόν, των αρμοδιοτήτων του, αλλά και σε συνεννόηση με συναρμόδια Υπουργεία και την τοπική αυτοδιοίκηση, υλοποιεί δράσεις για τη στήριξη των εργαζομένων και απασχολούμενων στον τομέα. Το Υπουργείο Πολιτισμού, λοιπόν, έχει αναλάβει πρωτοβουλία με τη συνδρομή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, αλλά και του Υπουργείου Οικονομικών, για τη διαμόρφωση νέου εργασιακού και ασφαλιστικού νομοθετικού πλαισίου για τους επαγγελματίες και εργαζόμενους του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα.

Στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι η απλούστευση και ο εκσυγχρονισμός του τρόπου αμοιβής και ασφάλισης, η εξάλειψη της υπαμειβόμενης και υπασφαλιζόμενης εργασίας, με την παράλληλη δημιουργία μηχανισμών και τεχνολογιών που θα διασφαλίζουν κατά το δυνατόν τη συμμόρφωση με τους κανόνες και τους ισχύοντες νόμους.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του έργου αυτού, έχει ήδη χαρτογραφηθεί η απασχόληση στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα, έχει καταγραφεί το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο της εργασίας και ασφάλισης των εργαζομένων στον τομέα -έγινε η αποτύπωση των υφιστάμενων δυσλειτουργιών- και μελετώνται προτάσεις για την αλλαγή του πλαισίου στην κατεύθυνση αντιμετώπισης των παθογενειών. Η φάση αυτή περιλαμβάνει ως υποέργο την νέα πλατφόρμα εργασιακών και ασφαλιστικών ζητημάτων των εργαζομένων στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα, την τεχνική σχεδίαση και την ανάπτυξη της, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη και θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2024. Στόχος είναι η πλατφόρμα αυτή να αποτελέσει το κεντρικό σημείο, την ψηφιακή ταυτότητα, θα σας πω εγώ, των εργαζομένων και επαγγελματιών στον πολιτισμό και δημιουργικό τομέα, αλλά και τον βασικό δί-αυλο επικοινωνίας με το Υπουργείο Πολιτισμού.

Αξίζει να σημειωθεί πως συμπεριλαμβάνεται, προφανώς, και ο καθορισμός των κωδικών αριθμών δραστηριότητας, των λεγόμενων ΚΑΔ, για τους επαγγελματίες, τα φυσικά πρόσωπα δηλαδή, του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα με τον ν.5039/2023 που βοηθά να γίνουν πλέον ορατές και διαχειρίσιμες μία σειρά από καλλιτεχνικές και βοηθητικών αυτών δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα και οι υπηρεσίες θεάματος κουκλοθέατρου.

Άρα, κυρία συνάδελφε, με πολύ μεγάλη χαρά, μέσα στο πλαίσιο και αυτών των πρωτοβουλιών, ό,τι προτάσεις έχετε να κάνετε, τώρα είναι η στιγμή να τις υποβάλετε και στην Κυβέρνηση και βεβαίως να συνεργαστούμε όλοι οι φορείς μαζί με το Υπουργείο Πολιτισμού, τα συναρμόδια Υπουργεία, την τοπική αυτοδιοίκηση, για να βρούμε έναν ακόμα καλύτερο τρόπο ώστε να μπορέσουν οι καλλιτέχνες να εκφράζονται ελεύθερα και να συμβιώνουμε όλοι αρμονικά στην κοινωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την πρώτη με αριθμό 892/29-3-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφο-

ρών, με θέμα: «Κομβικής σημασίας η οδική σύνδεση Πλατυγιάλιου – Αγρινίου – Καρπενησίου - Λαμίας».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Νικόλαος Ταχιάος.

Κύριε Ζαμπάρα, έχετε τον λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η ολοκλήρωση βασικών υποδομών βασικών αξόνων στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας τα τελευταία χρόνια, όχι απλά βρίσκεται σε τέλμα και όχι απλά έχει παραπεμφθεί στις καλές, αλλά νομίζω ότι εδώ και πάρα πολλά χρόνια -χρόνια που ήμασταν σχεδόν αγέννητοι- είχε μπει το ζήτημα της χάραξης και της υλοποίησης του δρόμου Πλατυγιάλι – Αγρίνιο - Καρπενήσι – Λαμία. Πρόκειται για έναν οδικό άξονα που θα συνδέει, επί της ουσίας, κύριε Υπουργέ, τη μία πλευρά της χώρας με την άλλη, θα περιλαμβάνει ένα μεγάλο λιμάνι και αυτό έχει και με την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής, αλλά νομίζω ότι έχει να κάνει, κυρίως, με την ανάπτυξη ολόκληρης της χώρας.

Διαχρονικά έχουν δοθεί πολλές υποσχέσεις από την κεντρική εξουσία, μεγαλοστομίες, χρονοδιαγράμματα, τίποτα όμως μέχρι αυτή τη στιγμή δεν έχει γίνει. Όπως είπα και στην αρχή, είναι πολύ σημαντικό να γίνει αυτό το έργο. Σήμερα οι κάτοικοι του Αγρινίου, αλλά και της Αιτωλοακαρνανίας είναι στο πόδι, έχουν φτιάξει και μία συντονιστική επιτροπή, όλοι οι φορείς του νομού, σε σχέση με τη διεκδίκηση υλοποίησης αυτού του πολύ σημαντικού έργου που θα συνδέει το Πλατυγιάλι με τη Λαμία -Πλατυγιάλι, Αγρίνιο, Καρπενήσι, Λαμία- και ειδικά για έναν δρόμο, για έναν υφιστάμενο οδικό άξονα όπως είναι το Αγρίνιο – Καρπενήσι, που είναι ο δρόμος, πανελλαδικά, με τα περισσότερα εικονίσματα.

Προφανώς, δεν έχετε διασχίσει αυτόν τον δρόμο για να καταλάβετε το πόσο άσχημος είναι σε επίπεδο οδικού δικτύου. Πρόσφατα, μάλιστα, είχαμε νεκρό έναν ΕΚΑΒίτη που δεν κατάφερε να διασχίσει το δρόμο. Περνούσε νύχτα και σκοτώθηκε ο άνθρωπος.

Είναι ένα οδικό δίκτυο που, κατά την άποψή μου, κύριε Υπουργέ, είναι ζωτικής σημασίας όχι μόνο για τον Νομό Αιτωλοακαρνανίας, αλλά και για όλη τη χώρα.

Να σας πω επίσης -και είναι πολύ κρίσιμο και πολύ σοβαρό- ότι ο ανωτέρω οδικός άξονας είναι αναγνωρισμένος από το 1995 ως διευρωπαϊκός οδικός άξονας και η Ελλάδα, η χώρα μας, έχει υποχρέωση απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση να υλοποιήσει το έργο αυτό.

Σε σχέση με τα χρονοδιαγράμματα που πάρα πολλές φορές έχουν μπει από την κεντρική εξουσία αλλά δεν έχουν υλοποιηθεί, να πω μόνο ότι μέχρι σήμερα έχουν γίνει επτά χιλιόμετρα σε ένα πολύ μικρό μέρος του δρόμου από το Αγρίνιο μέχρι το Καρπενήσι και μάλιστα αυτά τα επτά χιλιόμετρα δεν έχουν παραδοθεί και εκκρεμούν από ό,τι φαίνεται και αποζημιώσεις σε σχέση με τις απαλλοτριώσεις. Μάλιστα από τα επτά μέχρι τα είκοσι οκτώ χιλιόμετρα που υπάρχει συγκεκριμένο ΦΕΚ και υπάρχει προμελέτη, δεν έχει προχωρήσει η οριστική μελέτη για τη δημοπράτηση του εν λόγω έργου, ενώ είναι το πιο ώριμο κομμάτι συνολικά του έργου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία. Να ολοκληρώνουμε, όμως, κύριε Ζαμπάρα.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Είναι σημαντικό το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε και ευχαριστώ για την ανοχή σας.

Η ερώτηση είναι μία, κύριε Υπουργέ: Θα προχωρήσετε άμεσα στην κατασκευή αυτού του οδικού άξονα που αφορά τη χώρα μας και αφορά και την ανάπτυξη μιας περιοχής και κάποιων όμορων νομών που αυτή τη στιγμή κινδυνεύουν, χάνονται ζωές σε ένα οδικό δίκτυο κατεστραμμένο, απαρχαιωμένο, πεπαλαιωμένο; Θα προχωρήσετε στην κατασκευή αυτού του οδικού άξονα; Θέλω να μου πείτε συγκεκριμένα και ως Υπουργείο τι χρονοδιαγράμματα έχετε βάλει μπροστά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, η ερώτησή σας έχει ένα γενικό πλαίσιο και ένα ειδικότερο πλαίσιο. Τώρα δεν ξέρω από πού να ξεκινήσω έτσι όπως την έχετε διατυπώσει. Πραγματικά έχει ενδιαφέρον αυτό το οποίο συζητάτε, αλλά να το δούμε, όμως, στη βάση του.

Μιλάμε για έναν δρόμο ο οποίος έρχεται να αντικαταστήσει ως προοπτική ένα οδικό δίκτυο το οποίο έχει χαραχθεί σε κάποιες παλιές δεκαετίες. Πιθανότατα έχει γίνει και στο πλαίσιο της MOMA ή δεν ξέρω ποιων άλλων έργων στο παρελθόν. Αυτό το δίκτυο προφανέστατα δεν έχει σε καμία περίπτωση τις προδιαγραφές και ασφαλείας, αν θέλετε όμως όχι μόνο ασφαλείας, αλλά και τις γεωμετρικές που πρέπει να έχει ένας οποιοσδήποτε δρόμος. Δεν είναι το μοναδικό. Εγώ θα σας πω ότι την ίδια κουβέντα είχα προχθές και για τον δρόμο ο οποίος πηγαίνει από την Καρδίτσα μέχρι την Άρτα, που -φαντάζομαι επειδή μιλάμε για τα ίδια γεωγραφικά διαμερίσματα- έχει περίπου τα ίδια χαρακτηριστικά και τον ίδιο βαθμό δυσκολίας.

Πρέπει, όμως, να γίνει κατανοητό ότι πρώτον, εμείς ό,τι θεωρούμε ως δεδομένο, ό,τι εμείς θεωρούμε ως αυτονόητο δεν είναι αυτονόητο και δεν μπορεί να τύχει χρηματοδότησης εάν δεν υπάρχει μια μελέτη κόστους-οφέλους. Η μελέτη κόστους-οφέλους είναι πάρα πολύ απαραίτητη για να μπορέσει κανένας να διασφαλίσει χρηματοδοτήσεις με τις οποίες θα μπορέσουμε να εντάξουμε αυτόν τον δρόμο σε μια ρεαλιστική προοπτική. Αυτός είναι ο γενικός κανόνας. Ο δεύτερος κανόνας είναι ότι και τα λεφτά δεν είναι ανεξάντλητα. Οι πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι. Ακόμα και οι πόροι των ευρωπαϊκών προγραμμάτων δεν είναι ανεξάντλητοι. Το ΥΜΕΠΕΡΑ στο σύνολό του, δηλαδή το τρέχον πρόγραμμα το οποίο αφορά οδικά έργα -και όχι μόνο, γενικών μεταφορές- είναι της τάξεως των 2,2 δισεκατομμυρίων ευρώ, οπότε είναι προφανές ότι δεν χωράει όλα τα έργα τα οποία έχουμε στο μυαλό μας εκεί μέσα. Σίγουρα υπάρχουν έργα τα οποία προέχουν και έργα τα οποία πραγματικά έχουν συγκεντρώσει αυτή τη θετική αντιμετώπιση από τη μεριά κόστους-οφέλους.

Δεν μπορώ, λοιπόν, σήμερα να έρθω και να σας πω «ξέρετε, εγώ διαφωνώ με την αναγκαιότητα του δρόμου». Καθόλου δεν διαφωνώ. Προφανώς έχει αξία ένας δρόμος ο οποίος θα διέρχεται εγκάρσια την Ελλάδα και ο οποίος θα συνδέει την ανατολική ηπειρωτική Ελλάδα με τη δυτική ηπειρωτική Ελλάδα. Αυτή τη στιγμή είναι πάρα πολύ δύσκολο να σας απαντήσω με οποιονδήποτε τρόπο ότι υπάρχει χρηματοδοτικό εργαλείο το οποίο είναι διαθέσιμο για να χρηματοδοτήσει αυτόν τον δρόμο.

Οι πόροι οι οποίοι έχουν δεσμευτεί από το ΕΣΠΑ είναι ήδη δεδωμένοι. Οι πόροι οι οποίοι είναι διαθέσιμοι και αυτοί είναι δεδωμένοι. Στο Ταμείο Ανάκαμψης δεν χωρούν έργα, γιατί έργα ανώριμα σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να ολοκληρωθούν μέσα στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και υπάρχουν πάντοτε οι έκτακτες περιστάσεις, για τις οποίες, βεβαίως, θα απαντήσω στην αμέσως επόμενη ερώτηση, στον συνάδελφο σας, ο οποίος έχει κάνει ερώτηση που αφορά στο φαινόμενο «Ντάνιελ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Ζαμπάρα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, δεν μου απαντήσατε. Γενικόλογη τοποθέτηση, έκθεση ιδεών. Μάλλον μου απαντήσατε ότι παραπέμπετε στις ελληνικές καλένδες αυτό το έργο. Ποιος θα μου απαντήσει με ποιο κριτήριο προκύπτει το κόστος-όφελος; Δηλαδή, γιατί για το συγκεκριμένο έργο, με βάση το κόστος-όφελος, δεν μπορούμε να το προτεραιοποιήσουμε; Η απάντησή σας κατ' αρχάς δεν είναι μόνο απάντηση σε έναν Βουλευτή της Αιτωλοακαρνανίας που εκπροσωπεί κάποιον κόσμο, είναι η απάντησή σας στον λαό της Αιτωλοακαρνανίας, στο συντονιστικό των φορέων της Αιτωλοακαρνανίας, στους Ευρυτάνες που είναι ο νομός τους και σκοτώνονται καθημερινά διασχίζοντας -για τις ανάγκες τους- αυτόν τον δρόμο. Αυτή είναι η απάντησή σας. «Δεν υπάρχουν χρηματοδοτικά εργαλεία», όταν εντάσσονται άλλα έργα αυτή τη στιγμή; Δεν μου απαντήσατε με ποια προτεραιότητα εντάσσονται εκείνα έναντι αυτού του έργου. Ποιο είναι ακριβώς το κόστος-όφελος; Να τα βάλουμε σε μια ζυγαριά για να συζητήσουμε. Άρα εγώ περιμένω μια πιο συγκεκριμένη απάντηση στη δευτερολογία σας σε σχέση -ξαναλέω- με έναν οδικό άξονα που είναι σε ένα διευ-

ρωπαϊκό δίκτυο.

Μπορώ να καταθέσω στα Πρακτικά -και θα το κάνω- και τα ΦΕΚ που εντάσσουν αυτόν τον οδικό άξονα στο διευρωπαϊκό δίκτυο. Μάλιστα, στο συγκεκριμένο ΦΕΚ του 2008 -ας πάμε λίγο πίσω, έχει σημασία-, στο άρθρο 8 αναφέρεται ότι μέσα στους άξονες βρίσκεται το ελληνικό διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο, η Α14, Αγρίνιο - Καρπενήσι - Λαμία. Είναι μέσα στο ΦΕΚ. Άρα, ποιο κόστος-όφελος επί της ουσίας; Υπάρχει, δηλαδή, μια προγενέστερη απόφαση που τεκμηριώνει την ανάγκη να γίνει αυτό το έργο. Αυτό δεν προκύπτει ούτε συντησιακά ούτε ωφελιμιστικά υπέρ ενός νομού έναντι του άλλου. Είναι μια ανάγκη που απορρέει από μια καταγεγραμμένη ανάγκη, κύριε Υπουργέ.

Άρα, απαντήστε μου, σας παρακαλώ, πιο συγκεκριμένα ότι δεν έχετε προτεραιότητα αυτό το έργο. Αν το έχετε προτεραιότητα, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα; Γιατί περιμένουν -ξέρετε- οι πολίτες που διασχίζουν αυτόν τον δρόμο για τις ανάγκες τους. Δεν είναι περιφερειακός δρόμος, δεν είναι τοπικός δρόμος, είναι εθνική οδός, είναι κεντρικός δρόμος και δεν περνάνε δύο αυτοκίνητα την ίδια στιγμή, το ένα δίπλα στο άλλο. Αν πάτε στον Προασμό, Καρπενήσι - Προυσόσ, που πάνε πολλοί προσκυνητές και το καλοκαίρι και όλο τον χρόνο, δεν μπορούν να διασχίσουν αυτόν τον δρόμο και σκοτώνονται. Πενήντα επτά εικονοστάσια υπάρχουν σε τριάντα χιλιόμετρα δρόμου. Πενήντα επτά εικονοστάσια!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Προφανώς και σας απάντησα γενικά. Σας απάντησα γενικά, διότι δεν πρόκειται να σας απαντήσω ειδικά. Δεν υπάρχει χρονοδιάγραμμα το οποίο μπορώ να σας δώσω για το έργο. Αυτή τη στιγμή δεν μπορώ να σας πω κάτι το οποίο μπορεί να διαψεύσει εκ των υστέρων.

Θα σας πω, λοιπόν, πολύ ξεκάθαρα το εξής: Κάθε δρόμος έχει έναν τρόπο να γίνεται. Συνήθως γίνεται αρθρωτά. Κατ' αρχάς με ρωτάτε ποια έργα προτεραιοποιούνται. Θα σας πω. Ο Ε65, ο οποίος χρηματοδοτείται και από το Ταμείο Ανάκαμψης. Ο Ε65, δηλαδή, δεν είναι ένα έργο που γεωγραφικά διαμερίσματα της ίδιας περιοχής τα βγάζει από την αφάνεια; Δεν είναι ένα έργο το οποίο θα μας επιτρέψει να πηγαίνουμε και να συνδέσουμε -αν θέλετε- διαγωνίζοντας την Ελλάδα με έναν κεντρικό δρόμο, όχι οριζόντια -κάθετα; Αλλά με αυτόν τον τρόπο δεν συνδέει την Αθήνα με την Εγνατία Οδό με μια διαφορετική χάραξη από αυτή του ΠΑΘΕ; Μπορούν να ξεκινήσουν αυτά τα δύο έργα παράλληλα, μαζί; Όχι, διότι δεν υπάρχουν πόροι. Χρειάζονται λεφτά για να γίνουν τα έργα. Εάν ανέβαζα τον τόνο της φωνής μου, θα σας έλεγα ότι χρειάζονται λεφτά, χρειάζονται λεφτά, χρειάζονται λεφτά. Χωρίς λεφτά δεν γίνονται τα έργα και τα λεφτά κάποια στιγμή τελειώνουν ή εν πάση περιπτώσει δεν περισσεύουν. Προφανώς, προτεραιοποιούνται τα έργα και έχουν προτεραιοποιηθεί έργα τα οποία, στη συγκεκριμένη περιοχή, έχουν συμβάλει στην ανάπτυξή της. Η Ιονία Οδός, δηλαδή, δεν έχει αγγίξει αυτό το έργο;

Βεβαίως, καταλαβαίνω ότι τελευταία το κόμμα σας έχει χάσει την αίσθηση των αριθμών.

Έβλεπα εχθές τον Πρόεδρό σας κ. Κασσελάκη ο οποίος επισκέφθηκε...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Εγώ δεν σας διέκοψα, σας παρακαλώ πολύ.

Είδα τον Πρόεδρό σας κ. Κασσελάκη ο οποίος επισκέφτηκε το εργοτάξιο του ΒΟΑΚ στη Νεάπολη και είπε: «Μα, στο νησί διόδια!». Φυσικά διόδια. Σε ένα νησί όπως η Κρήτη, που είναι ένα τεράστιο μέρος της Ελλάδας, δεν θα υπάρχουν διόδια;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Θα μπορούσα να το κάνω κι εγώ αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Όμως, γιατί το αναφέρω αυτό; Το αναφέρω γιατί δεν υπάρ-

χει ένα «λεφτόδεντρο» από το οποίο βγαίνουν λεφτά και θα πάει κάποιος να κάνει δρόμους.

Προφανώς, πρέπει να υπάρξει και η συμβολή του χρήστη και πρέπει να υπάρξει και η συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία χρηματοδοτεί έργα όταν αυτά μπορούν να ενταχθούν στα αντίστοιχα χρηματοδοτικά εργαλεία. Και εκεί πέρα εκτός από τον χαρακτηρισμό τους -ο οποίος προέκυψε με επίστευση κάποιας ελληνικής κυβέρνησης σε μια περίοδο που έπιανες τις πέτρες και νόμιζες ότι είναι χρυσάφι- και αυτά τα έργα πρέπει να αποδείξουν τη σκοπιμότητά τους, όπως τι σημαίνει το κόστος-όφελος, να έχεις δηλαδή εκείνα τα κυκλοφοριακά δεδομένα τα οποία θα πιστοποιούν ότι η επένδυση είναι μια επένδυση η οποία θα φέρει ανάπτυξη.

Φυσικά, θα φέρει ανάπτυξη το να έχει ο Αστακός μια εγκάρσια σύνδεση με τον ΠΑΘΕ, αλλά δεν είναι η μόνη σύνδεση. Υπάρχει και η σύνδεση μέσω της Ιονίας Οδού και μέσω της Εγνατίας Οδού, που μπορεί πάρα πολύ εύκολα να φέρει το διαμετακομικό εμπόριο από τις χώρες με τις οποίες γειτνιάζουμε στην περιοχή.

Αυτή τη στιγμή όλα αυτά τα πράγματα προσμετρώνται. Αυτές είναι οι παράμετροι εκείνες οι οποίες δίνουν τη λύση στην εξίσωση. Και σε κάθε περίπτωση, προφανώς, υπάρχει η πρόθεση να γίνει κάποια στιγμή αυτό το έργο. Όμως, δεν μπορώ να σας πω σήμερα πότε θα γίνει ή ότι υπάρχουν οι διαθέσιμοι πόροι, διότι δεν υπάρχουν και είναι πάρα πολύ απλό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε με την έκτη, με αριθμό 899/29-3-2024, επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Είναι θετική η Κυβέρνηση στην πρόταση διάνοιξης της σήραγγας από την Κάρλα προς το Αιγαίο»;

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Ταχιάος.

Ορίστε, κύριε Κόκκαλη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μετά από τις καταστροφικές πλημμύρες «Ντάβιελ» και «Ηλίας» η Θεσσαλία απειλείται σήμερα που μιλάμε από τέσσερις κινδύνους:

Πρώτος κίνδυνος, ο κίνδυνος των πλημμυρών. Δεύτερος κίνδυνος, η δραματική μείωση του αρδευτικού νερού. Τρίτος κίνδυνος, η διάβρωση και η ερημοποίηση των επικλινών εδαφών. Τέταρτος κίνδυνος, η μείωση -επίσης δραματική- της γονιμότητας των εδαφών. Όπως πολύ καλά καταλαβαίνετε, χρειάζεται μια αντιπλημμυρική προστασία και βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη.

Αυτή τη στιγμή που μιλάμε είναι σε παράταση σε δημόσια διαβούλευση το περιβόητο σχέδιο των Ολλανδών το οποίο κάνει λόγο για μια συγκεκριμένη αντιπλημμυρική θωράκιση, έχει κάποια δεδομένα σωστά, πλην, όμως, έχει δεχτεί τον αντίλογο αρκετών επιστημόνων από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και όχι μόνο. Ειρήσθω εν παρόδω, οι Ολλανδοί προτείνουν τα «ουσιαστικά έργα» από το 2028 και μετά, όπως φαίνεται στον σχετικό πίνακα, το οποίο είναι στο σχέδιο το οποίο είναι στη διαβούλευση.

Από την άλλη, η Περιφέρεια Θεσσαλίας προτείνει μια συγκεκριμένη αντιπλημμυρική θωράκιση και βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη, μεταξύ των οποίων είναι και η διάνοιξη σχετικής σήραγγας από την Κάρλα προς το Πήλιο.

Το ζητούμενο, όμως, κύριε Υπουργέ, είναι το εξής. Η Κυβέρνηση πότε θα ανακοινώσει το αντιπλημμυρικό σχέδιό της για τη Θεσσαλία; Υιοθετεί την πρόταση του ολλανδικού σχεδίου για τα ουσιαστικά έργα από το 2028 και μετά; Θα το προσκομίσω. Θα είναι πάρα πολύ αργά, ειδικά για κάποιες καλλιέργειες; Υιοθετεί την πρόταση που έχει η Περιφέρεια Θεσσαλίας και ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία για τη διάνοιξη της σχετικής σήραγγας ώστε να φύγει το νερό πολύ πιο γρήγορα προς το Πήλιο απ' ενός, αλλά και ένα έργο το οποίο θα έχει μόνιμο αντιπλημμυρικό χαρακτήρα όχι μόνο για την περιοχή των παρακαρλίων αλλά και για την πόλη της Λάρισας;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε.

Κύριε Υπουργέ, ο λόγος σε εσάς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Κόκκαλη, οι ερωτήσεις σας ήταν δύο σε συσκευασία της μίας, γιατί έχετε ξεκινήσει μόνο από τη σήραγγα και ξαφνικά βρεθήκατε να μου κάνετε ερώτηση για το σύνολο της μελέτης των Ολλανδών με πολύ γενικότερη θεώρηση. Μπορούμε να την κάνουμε αυτή τη συζήτηση. Βέβαια, δεν φτάνει ο χρόνος της Βουλής, το καταλαβαίνετε.

Θα σας πω το εξής. Θα μιλήσω για τη σήραγγα και την περιφέρεια και για την άποψη της περιφέρειας για τη σήραγγα. Απορώ πόσο εύκολα έρχονται οι επιστήμονες και παρουσιάζουν μια ιδέα ως πραγματικότητα και με πόση ευκολία πολλές φορές οι επιστήμονες έρχονται και βάζουν χρονοδιαγράμματα, γιατί τα χρονοδιαγράμματα έχουν πάρα πολλές παραμέτρους και δεν αναφέρονται στις οικονομικές, αναφέρονται σε όλες τις υπόλοιπες.

Κατ' αρχάς, ποιος έχει πει ότι υπάρχει μετροπόντικας ο οποίος μπορεί ξαφνικά να προσγειωθεί στη Θεσσαλία και να πάει να ανοίξει μια σήραγγα; Μικρά ΤΒΜ για μικρές σήραγγες υπάρχουν, αλλά αυτό που έχουν στο μυαλό τους δεν υπάρχει. Ποιος έχει πει ότι μπορεί να γίνει μια σήραγγα χωρίς γεωτεχνική μελέτη; Και ποιος έχει πει ότι μπορεί να γίνει μια σήραγγα η οποία θα παίρνει το νερό από την Κάρλα που έχει πλημμυρίσει και θα πάει να το ρίξει στο Πήλιο χωρίς περιβαλλοντική μελέτη; Σε αυτό σηκώνω τα χέρια. Και ποιος έχει υπολογίσει ότι όλα αυτά τα οποία απαιτούνται να γίνουν μπορούν να γίνουν μέσα σε δύο και δυόμισι χρόνια. Δεν μπορούν. Πολύ απλά δεν μπορούν. Για να κάνεις μια σήραγγα, εάν περάσεις από όλες αυτές τις πολύ σκληρές διαδικασίες της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θα χρειαστείς έξι, επτά, οκτώ χρόνια στην καλύτερη περίπτωση. Να ξέρετε ότι οι μετροπόντικες έρχονται κατά παραγγελία. Δεν υπάρχουν έτοιμοι μετροπόντικες στην αγορά σε όποια διατομή θέλουμε και πηγαίνουμε και εγκαθιστούμε έναν μετροπόντικα και τον βάζουμε να δουλεύει.

Κατά συνέπεια, αυτό που θέλω να πω είναι ότι η άποψη αυτή έχει κάποια αφελή χαρακτηριστικά, κυρίως πολιτικά χαρακτηριστικά -είναι επιλογή σας να ταυτιστείτε ή να μην ταυτιστείτε με αυτά- αλλά βάθος δεν έχει και κυρίως δεν έχει το εξής βάθος. Μιλάμε για ένα έργο το οποίο θα έρθει να αποστραγγίσει σήμερα την πλημμυρική περιοχή η οποία, σε κάθε περίπτωση, θα υποστεί και φυσική αποστράγγιση και φυσικά υπολογίζουμε όλοι ότι με τις παρούσες κλιματικές συνθήκες το πολύ σε έναν χρόνο θα έχουν αποστραγγιστεί τα νερά. Το πολύ σε έναν χρόνο. Και μιλάμε για έργο το οποίο στην καλύτερη περίπτωση γίνεται σε δυόμισι χρόνια.

Για να καταλάβετε, από εκεί και πέρα δεν υπάρχει καμμία άλλη μελέτη η οποία να αφορά την υδρολογική διαχείριση της περιοχής. Θα γίνει μια σήραγγα, δηλαδή, για να αποστραγγίσει τα νερά τώρα και μετά; Ποια λεκάνη θα είναι αυτή την οποία θα αποστραγγίζει; Πώς θα συγκεντρώνονται τα νερά. Πότε θα οδηγούνται εκεί; Ποια θα είναι η συχνότητα των φαινομένων που θα οδηγεί νερά εκεί; Όλα αυτά δεν έχουν απαντηθεί. Όλα αυτά είναι απλώς κουβέντες οι οποίες γίνονται έτσι.

Και επειδή θέλω να σας αποδείξω ότι οι κουβέντες αυτές πολλές φορές γίνονται ελαφρά τη καρδία, υποτίθεται ότι σε δυόμισι μήνες -οι οποίοι κοντεύουν να περάσουν- θα είχαν αποστραγγιστεί τα νερά από τα κανάλια. Αν δεν κάνω λάθος είναι περίπου δυόμισι εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού. Έχουν περάσει δυόμισι μήνες, που ήταν ο χρόνος που έλεγαν ότι θα γίνει αυτό το έργο, και ακόμη σήμερα δεν έχει υπογραφεί με την ολλανδική εταιρεία την οποία επέλεξε η περιφέρεια ως εργολάβο του έργου. Δεν γίνονται έτσι τα έργα αυτά. Δεν γίνονται έτσι, δηλαδή να πάρει το νερό και να πας να το ρίξεις, χωρίς μελέτες, χωρίς τίποτα.

Λοιπόν, νομίζω ότι πρέπει να μιλάμε όλοι πιο υπεύθυνα και αυτό θα το παρακαλούσα για όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Κόκκαλη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν θα γίνουμε ειδικό, εγώ τουλάχιστον. Δεν μπορούμε άλλωστε να μιλήσουμε για

το ακριβές γεωλογικό σχέδιο και το αποτύπωμα. Κανείς δεν είπε να μην προηγηθεί η μελέτη. Να γίνει η μελέτη. Και εν πάση περιπτώσει εμείς προτείνουμε αυτό, πάντα με την ύπαρξη μελέτης πρώτα, εσείς ως Κυβέρνηση τι προτείνετε; Ότι θα φύγουν τα νερά σε έναν χρόνο; Και πού ξέρετε πώς θα είναι ο καιρός αργότερα;

Αν έχουμε ισχυρές βροχοπτώσεις μπορεί να φύγουν σε δύο χρόνια. Μπορείτε να το πείτε; Μπορείτε να πείτε ότι θα φύγουν σε έναν χρόνο; Μπορεί σε δέκα μήνες, μπορεί σε είκοσι πέντε μήνες, κύριε Υπουργέ, αν έχουμε ισχυρές βροχοπτώσεις.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς προτείνουμε στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης αντιπλημμυρικής θωράκισης -ναι, μεν ο τίτλος λέει για τη σήραγγα στην ερώτηση, αλλά η ερώτηση μέσα λέει για τη συνολική αντιπλημμυρική θωράκιση, για το σχέδιο των Ολλανδών- το σχέδιο των Ολλανδών, κύριε Υπουργέ. Διαβάστε τώρα την ερώτησή, να δείτε ότι αναφέρω μέσα εάν υιοθετείτε όλα όσα προτείνει το σχέδιο των Ολλανδών για το οποίο δεν σας άκουσα να πείτε κάτι. Το σχέδιο των Ολλανδών προτείνει τα έργα να γίνουν από το '28 και μετά, δηλαδή, να εξαφανιστεί το βαμβάκι και μετά να φτιάξουμε τα έργα.

Και εν πάση περιπτώσει, λέμε κάτι, μια συγκεκριμένη πρόταση με τη μελέτη εννοείται. Εσείς ως Κυβέρνηση τι λέτε; Λέτε ότι θα φύγουν τα νερά σε ένα χρόνο; Είναι σοβαρά αυτά τώρα; Μπορεί να φύγουν σε οκτώ μήνες αλλά μπορεί και σε είκοσι οκτώ μήνες. Δεν μπορούμε να το γνωρίζουμε.

Και η διάνοιξη της σήραγγας, κύριε Υπουργέ, δεν μπορεί να είναι αναπόσπαστο, ξεχωριστό κομμάτι. Θα είναι στο πλαίσιο μιας δεύτερης διεξόδου που έχει ανάγκη ο Πηνεϊός προς το Αιγαίο, που θα ξεκινάει από τη Γυρτάλη, την Αμφιθέα, το Ελευθέριο, την Πλασιά, την Κάρλα και θα καταλήγει στο Κεραμίδι. Και αυτό το έργο θα προστατεύσει για το μέλλον και την πόλη της Λάρισας εκτός από αυτές τις περιοχές.

Εν κατακλείδι, για να συνοψίσω είναι μια πρόταση που πάντα προϋποθέτει, εννοείται, τη μελέτη. Μπορεί η μελέτη να αποδειχθεί ότι δεν είναι συμφέρουσα, δεν είναι τεχνικά δυνατή. Το λέω όσο γίνεται πιο απλά για να συνεννοηθούμε.

Εσείς ως Κυβέρνηση για τη Θεσσαλία ποιο είναι το σχέδιό σας; Αφ' ενός να φύγουν τα νερά, αφ' ετέρου να υπάρξει μια έγκυρη και έγκαιρη αντιπλημμυρική θωράκιση και -προσέξτε- με τα αναχώματα, αλλά και βραχυπρόθεσμη. Γι' αυτό και σας ρωτώ εάν υιοθετείτε το σχέδιο των Ολλανδών για την αντιπλημμυρική θωράκιση που κάνει λόγο για τα έργα από το 2028 και μετά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κόκκαλης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Το σχέδιο των Ολλανδών και όπως ξέρετε σε αυτό είχε απαντήσει η Κυβέρνηση και δημόσια αλλά και οι ίδιοι οι Ολλανδοί χθες με ανακοίνωσή τους, είναι ένα σχέδιο το οποίο έχει μία πολύ συγκεκριμένη οπτική η οποία καταλήγει στην εφαρμοσιμότητα των μέτρων από το 2028 και μετά, όχι στον σχεδιασμό τους.

Και εδώ είναι το λογικό άλμα που κάνετε εσείς αποδεχόμενοι αυτή την ιστορία της σήραγγας για την οποία μιλάτε για τα νερά που υπάρχουν τώρα και σε δύο χρόνια να εξαφανιστούν, σε δύο χρόνια αποκλείεται να έχουν λήξει οι μελέτες για τη σήραγγα. Οι Ολλανδοί, λοιπόν, έρχονται και λένε το εξής πολύ απλό, ότι πρέπει να προηγηθούν μελέτες, βάζουν κάποιες γενικές αρχές.

Εγώ άκουσα τον Περιφερειάρχη, τον κ. Κουρέτα, να λέει ότι στο 90% συμφωνούμε, σε ένα 10% μπορεί να διαφωνούμε αλλά στο 90% συμφωνούμε. Και μάλιστα, στο βασικό συλλογισμό ότι πρέπει να εκδιωχθεί εντελώς το βαμβάκι από τη Θεσσαλία, ο ίδιος ο Πρωθυπουργός και η ίδια η Κυβέρνηση και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης έχουν πει ότι δεν συμφωνούν με αυτόν τον συλλογισμό στο σύνολό του. Το έχουν πει αυτό. Και έχουν καταγράψει, βεβαίως, τα προβλήματα τα οποία και εσείς είπατε στην αρχή και τα οποία αποτελούν αντικείμενο αντιμετώπισης από την πλευρά των Ολλανδών.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να πω ότι η Κυβέρνηση δεν έχει πει ότι αφήνεται από τις θέσεις των Ολλανδών ή ότι τις αποδέχεται στο σύνολό της, έχει πει ότι σε ένα ολικό σχέδιο το οποίο θα λάβει υπ' όψιν του τις προτάσεις των Ολλανδών αυτές κατά κύριο λόγο θα αποτελούν τη βάση. Για παράδειγμα κανείς δεν διαφωνεί ότι πρέπει να γίνουν μικρά πράγματα στα ορεινά, ότι πρέπει να γίνουν έργα ορεινής υδρονομίας τα οποία να μπορούν να συγκρατούν το νερό πριν αυτό καταλήξει ή στον Πάμισο ή στον Ενιπέα ή και στον Πηνεϊό ακόμα. Αυτό δεν το έχει πει κανένας. Έχει πει η Κυβέρνηση ότι μια αυτή τη βασική αρχή συμφωνεί. Έχει θέσει και άλλα ζητήματα τα οποία είναι πολύ σημαντικά.

Από εκεί και πέρα αυτά θέλουν τον χρόνο τους για να υλοποιηθούν και τον χρόνο τους για να σχεδιαστούν, και η βασική λογική είναι ότι ο σχεδιασμός αυτός θα γίνει από έναν φορέα ο οποίος θα έχει στο σύνολό του τη διαχείριση των υδάτων της Θεσσαλίας, τον ΟΔΥΘ, και τον οποίο πολύ σύντομα θα έρθει το νομοσχέδιο στη Βουλή που θα προτείνει την σύσταση του.

Κατά συνέπεια η Κυβέρνηση έχει αντιμετωπίσει πάρα πολύ υπεύθυνα το ζήτημα. Πάμε, όμως, στην πραγματικότητα. Ποια είναι η πραγματικότητα; Η πραγματικότητα είναι ότι υπάρχουν όντως νοικοκυριά, επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν δοκιμαστεί και δοκιμάζονται. Εσείς τι λέτε ότι δεν ξέρετε η Κυβέρνηση ότι πραγματικά κάτω από τα νερά της νέας Κάρλας, όπως δημιουργήθηκε, υπάρχουν θαμμένες και φυστικές και βαμβάκια; Το ξέρετε πολύ καλά. Και ξέρετε ότι αυτό έχει ένα κόστος που μπορεί να μην είναι για έναν χρόνο, όπως σας είπα πριν, να είναι έναν χρόνο και ένα μήνα, να είναι έντεκα μήνες ή να είναι και δύο χρόνια. Έχει αναλάβει, λοιπόν, αυτό, έχει αναδειχθεί αυτό το κόστος και λέει ότι αυτό είναι πολύ προτιμότερο από το να πάμε από το πουθενά να ξεκινήσουμε μια ιστορία μιας σήραγγας η οποία δεν θα οδηγήσει σε αποτέλεσμα, θα παραπλανήσει τον κόσμο για ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα και στο τέλος θα γυρίσουμε στα ίδια και στα ίδια.

Εγώ έχω να προτείνω μόνο το εξής και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, γιατί άκουσα ότι συμπληρώθηκε ο χρόνος. Κοιτάξτε. Στο θέμα της Θεσσαλίας είναι πολύ εύκολο, όπως και σε πάρα πολλές περιπτώσεις, την άποψη του ενός και την άποψη του άλλου να την χρωματίσουμε πολιτικά, να της δώσουμε πολιτικό χρώμα, να την χαρακτηρισίσουμε ακόμα και αντιοικολογική, όπως προσπάθησαν να κάνουν οι οργανώσεις οι οποίες μίλησαν για nature-based solutions, επειδή προφανώς πρέπει και αυτές να δικαιολογήσουν τη δική τους παρουσία ή μη παρουσία μέχρι σήμερα στην περιοχή.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, αυτό που έχει σημασία για τον πολιτικό κόσμο είναι να υπάρξει μια συναίνεση και μια συναίνεση μπορεί να υπάρξει εάν μιλήσουμε για πράγματα τα οποία είναι εφικτά και, κυρίως, εάν μιλήσουμε σοβαρά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε.

Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 901/1-4-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας» κ. Ιωάννη Δελή προς την Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Για τους παιδικούς σταθμούς του Δήμου Θερμαϊκού στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης».

Θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών, ο κ. Θόδωρος Λιβάνιος.

Ορίστε, κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα πάμε λίγο πιο βόρεια από τη Θεσσαλία, κύριε Υπουργέ, θα πάμε στο δήμο του Θερμαϊκού δηλαδή, Επανομή, Μηχανιώνα, Αγγελοχώρι, Κερασιά, Πλαγιάρι, Περαιά, Αγία Τριάδα, Νέοι Επιβάτες, το γνωστό Μπαξέ Τσιφλίκι από τα τραγούδια του Τσιτσάνη, γι' αυτή την περιοχή θα μιλήσουμε. Είναι ένας δήμος, όπως καταλάβατε και όπως γνωρίζετε βέβαια και εσείς, μεγάλος σε έκταση, αναπτυσσόμενος οικιστικά τα τελευταία χρόνια.

Σε αυτόν, λοιπόν, τον δήμο, κύριε Υπουργέ, λειτουργούν μόλις τέσσερις δημοτικοί παιδικοί σταθμοί. Πόσοι βρεφονηπιακοί σταθμοί λειτουργούν σε αυτόν τον δήμο; Κανένας, ούτε ένας.

Ακόμα και σε αυτούς τους τέσσερις, όμως, δημοτικούς παιδικούς σταθμούς -ιδιωτικοί βεβαίως υπάρχουν- υπάρχει σοβαρό

πρόβλημα για τους τρεις από αυτούς με κίνδυνο να μη λειτουργήσουν την επόμενη χρονιά είτε λόγω κτηριακών προβλημάτων λόγω στατικότητας είτε επειδή λήγουν τα μισθωτήρια συμβόλαια τους και οι ιδιοκτήτες δεν επιθυμούν να τα ανανεώσουν για τους δικούς τους λόγους.

Είναι, λοιπόν, υπαρκτός ο κίνδυνος να μη λειτουργήσουν αυτοί οι τρεις παιδικοί σταθμοί για την επόμενη χρονιά και να μη γίνουν εγγραφές. Και ας αναλογιστούμε τι θα κάνουν αυτά τα παιδιά και πού θα πάνε.

Όλα αυτά, βεβαίως, προκύπτουν από την εφαρμογή ενός προεδρικού διατάγματος, το οποίο εκδόθηκε το 2017, από την προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, όπου καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας, ίδρυσης και λειτουργίας των παιδικών σταθμών. Ήταν ένα προεδρικό διάταγμα που είχε μία πενταετή περίοδο εφαρμογής, δόθηκαν αρκετές παρατάσεις.

Ανάμεσα, λοιπόν, στις προϋποθέσεις που τίθενται είναι η σύνταξη μιας τεχνικής έκθεσης ως προς την επικινδυνότητα του κτηρίου -νομίω πολύ σωστά, παιδιά μικρά πηγαίνουν εκεί μέσα, αλίμονο- πιστοποιητικά πυρασφάλειας, κ.ο.κ..

Για να μη μακρηγορώ, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, και επειδή το πρόβλημα μάλλον το γνωρίζετε, έχει δημοσιοποιηθεί άλλωστε και επειδή υπάρχει πολύ σοβαρό πρόβλημα και υπάρχει μεγάλη αγωνία στους ανθρώπους και στις οικογένειες, στα νέα ζευγάρια που έχουν μικρά παιδιά, σε ποιους παιδικούς σταθμούς και αν θα πάνε τα παιδιά τους, σας ρωτάμε τι θα κάνετε έτσι ώστε να λυθεί αυτό το πρόβλημα, να σταματήσει αυτή η αγωνία, να δώσετε μια διαβεβαίωση, να εγγυηθείτε την προσωρινή μεταστέγηση αυτών των τριών παιδικών σταθμών.

Βεβαίως, θα θέλαμε να δηλώσετε εδώ και πολύ θα χαρούμε να το ακούσουμε ότι θα υπάρξει ένα σχέδιο, ένα πρόγραμμα για την ίδρυση καινούργιων δημοτικών παιδικών σταθμών, κρατικών δηλαδή, που θα έχουν όλο το απαραίτητο μόνιμο προσωπικό και θα είναι τέτοιοι που να είναι αντάξιοι του ονόματός τους και να επιτελείται εκεί το παιδαγωγικό έργο που χρειάζονται αυτά τα παιδιά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι, ο Δήμος Θερμαϊκού είναι ένας από τους δήμους με μεγάλη οικιστική ανάπτυξη. Ουσιαστικά είναι πλέον πολύ κοντινό προάστιο της Θεσσαλονίκης και είναι από τους δήμους οι οποίοι έχουν ανάγκες σε διάφορους τομείς. Ας τα βάλουμε σε μια σειρά.

Είπατε πολύ σωστά ότι το 2017 βγήκε ένα προεδρικό διάταγμα το οποίο μπορεί κάποιος να πει ότι είναι ελαστικές και αυστηρές, όμως, έβαλε κάποιες προδιαγραφές για τη λειτουργία των παιδικών σταθμών. Να συμφωνήσουμε σε κάτι. Είναι τέτοιες οι ηλικίες των παιδιών που φιλοξενούνται -προσχολικής, δηλαδή μέχρι τεσσάρων ετών- τα οποία χρειάζονται αναβαθμισμένες προδιαγραφές ασφαλείας για έναν πολύ απλό λόγο: για να μη γίνει κάτι κακό και θρηνούμε θύματα και μετά όλοι μαζί θρηνούμε πάνω από ένα δυσάρεστο περιστατικό. Άρα, λοιπόν, εάν συζητάμε το 2024, επτά χρόνια μετά το προεδρικό διάταγμα, αν θα υπάρχουν παιδικοί σταθμοί χωρίς πυρασφάλεια, η απάντηση είναι ότι «όχι, δεν θα υπάρχουν παιδικοί σταθμοί χωρίς πυρασφάλεια». Σε όποιον παιδικό σταθμό από τις 31 Μαρτίου δεν έχει πυρασφάλεια, ανακαλείται η άδεια λειτουργίας του και αυτό πρέπει να γίνει. Διότι, δεν μπορούμε για άλλη μια φορά να αφήνουμε καταστάσεις στις διαρκείς παρατάσεις, οι οποίες μπορεί να έχουν πολλά προβλήματα.

Θα σας πω ένα παράδειγμα χαρακτηριστικό. Όταν βγήκε η πρόσκληση -και προσπάθη να είμαι δίκαιος-, η τότε κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ έβγαλε ένα πρόγραμμα 95.000.000 ευρώ επιχορήγησης, κατόπιν αιτημάτων των δήμων, για προσαρμογή των παιδικών σταθμών στις νέες προδιαγραφές. Ξέρετε πόσα χρήματα πήρε ο Δήμος Θερμαϊκού; Μηδέν. «Εβρεχε» χρήματα -για να το πω έτσι απλά- για ανακατασκευή και χρηματοδοτήθηκαν πάρα πολλοί δήμοι και ο Δήμος Θερμαϊκού δεν υπέβαλε αίτηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Δεν υπέβαλε;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Όχι, δεν υπέβαλε. Δεν ζήτησε χρηματοδότηση. Πολλοί δήμοι, αν θυμάμαι καλά, γύρω στους χίλιους παιδικούς σταθμούς είχαν ενταχθεί σε αυτό το πρόγραμμα. Δεν έχω πρόχειρο το συγκεκριμένο στοιχείο, αλλά αν θυμάμαι καλά και με μία επιφύλαξη, είναι τέτοια τάξη μεγέθους.

Βγαίνει το 2018 - 2019 το πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι», το οποίο μετατράπηκε στο πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» με αυξημένη χρηματοδότηση και ο Δήμος Θερμαϊκού δεν υπέβαλε αίτηση για παιδικούς σταθμούς.

Ως ένας άνθρωπος που αγαπάει την αυτοδιοίκηση και πιστεύει στην αυτοδιοίκηση, λέω ότι εάν ο ίδιος ο δήμος-η εκάστοτε δημοτική αρχή- δεν ιεραρχεί τις ανάγκες του και να πει «θέλω αυτό, αυτό και αυτό που επείγει», δεν μπορούμε σε δημοτικούς παιδικούς σταθμούς να δίνουμε παρατάσεις χωρίς νόημα.

Άρα, λοιπόν, μπορώ να ακούσω με μεγάλη προσοχή θέματα που έχουν να κάνουν με τον αριθμό των παιδιών ανά αύλειο χώρο, ιδίως σε μητροπολιτικά συγκροτήματα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης όπου δεν υπάρχουν μεγάλοι χώροι να μειωθεί λιγάκι ή να πάμε σε εναλλάξ, πράγματα τα οποία δεν έχουν να κάνουν με την ασφάλεια των παιδιών. Όμως, σε θέματα ασφαλείας των παιδιών, λυπάμαι δεν μπορεί να δοθεί καμμία παράταση για πυρασφάλεια και ξέρω ότι στεναχωρώ κάποιους δημάρχους με αυτό.

Δεύτερον, προσπαθούμε ως Υπουργείο Εσωτερικών να στηρίξουμε τις δομές είτε προσχολικής αγωγής είτε πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ενδεικτικά, έχουν ενταχθεί τις τελευταίες τριάντα ημέρες περίπου στο πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» δύο ειδικά σχολεία -στο Ρέθυμνο και στη Νέα Προποντίδα, στα Νέα Μουδανιά- και ένα πειραματικό σχολείο. Προσπαθούμε γενικά να κατευθύνουμε τους πόρους προς αυτή την κατεύθυνση.

Άρα, λοιπόν, σας το λέω εκ των προτέρων, με χαρά ο Δήμος Θερμαϊκού πρέπει να απευθυνθεί σε κάθε χρηματοδοτικό εργαλείο, συμπεριλαμβανομένου και του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, συμπεριλαμβανομένης και οποιουδήποτε άλλου χρηματοδοτικού εργαλείου, και αν και εφόσον υποβάλει αίτημα για κατασκευή παιδικού σταθμού θα το εξετάσουμε με πολύ μεγάλη προσοχή και όσο το δυνατόν γίνεται στο πλαίσιο των δημοσιονομικών αναγκών με θετικό πνεύμα.

Σας το λέω ειλικρινά ότι προτιμώ να δίνουμε χρήματα για την εκπαίδευση είτε την προσχολική παρά για οτιδήποτε άλλο ζήτημα υπάρχει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Αν και δεν απαντήσατε, κύριε Υπουργέ, στο άμεσο πρόβλημα που υπάρχει αυτή τη στιγμή -ελπίζουμε να το κάnete για τη συνέχιση της λειτουργίας του, για τη μεταστέγηση ουσιαστικά, στη δευτερολογία σας-, έχω να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις για την πρωτολογία σας.

Σχετικά με τις προϋποθέσεις που βάζει το προεδρικό διάταγμα, εμείς δεν έχουμε θέμα με αυτές. Φυσικά και στο ερώτημα αν πρέπει να υπάρχει πιστοποιητικό πυρασφάλειας και στατικότητας, είναι δυνατόν ένας λογικός άνθρωπος να πει ότι δεν υπάρχει ή δεν πρέπει να υπάρχει; Αλίμονο. Είναι, όμως, ευθύνη των κυβερνήσεων που νομοθετούν να εξασφαλίσουν την υλοποίηση αυτών των προϋποθέσεων, υποχρεώνοντας και εκείνους τους αμελείς -για να μην τους χαρακτηρίσω αλλιώς- δημάρχους, οι οποίοι δεν φροντίζουν για αυτά ή δεν υποβάλλουν αιτήσεις, όπως πριν από λίγο είπατε.

Δεν συζητάμε, δηλαδή, για την πυρασφάλεια ή για τη στατικότητα για έναν παιδικό σταθμό τέτοιο που να αντιστοιχεί σε αυτές τις ηλικίες και να ικανοποιεί τις ανάγκες της προσχολικής αγωγής τη σημερινή εποχή, το 2024.

Έρχομαι τώρα στο συγκεκριμένο ζήτημα. Το πρόβλημα με τους παιδικούς σταθμούς του Δήμου Θερμαϊκού είναι γνωστό. Το έχουν επισημάνει εδώ και πολλά χρόνια οι εργαζόμενοι, κύριε Υπουργέ. Και το συγκεκριμένο πρόβλημα τώρα δεν είναι η παράταση. Δεν μπορείς να δίνεις παράταση σε κάτι που δεν έχει τις προϋποθέσεις για να λειτουργεί σωστά. Το ζήτημα είναι τι κάνετε

εσείς μαζί με τον Δήμο Θερμαϊκού, έτσι ώστε να βρεθούν αυτοί οι ασφαλείς και σύγχρονοι χώροι για τη μεταστέγαση των αυτών των τριών παιδικών σταθμών για την επόμενη χρονιά. Αυτό είναι το άμεσο το οποίο πρέπει να λυθεί και νομίζω ότι θα πρέπει το Υπουργείο σας να τρέξει ως προς αυτό.

Κι εσείς εδώ πριν από λίγο, με πολύ χαρακτηριστικό τρόπο, ορίσατε και τις διαχρονικές ευθύνες των δήμων -εμείς θα προσθέταμε και των κυβερνήσεων- για την υποχρηματοδότηση -μια υποχρηματοδότηση που συνεχίζεται βεβαίως-, για την υποστελέχωση αυτών των δομών της προσχολικής αγωγής και εν τέλει για την έλλειψη ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού, κύριε Υπουργέ, ο οποίος θα έχει μια τετραετία, μια πενταετία, μια εξαετία, ένα χρονικό εύρος, έτσι ώστε να υλοποιηθεί, για να καλυφθεί αυτή η ανάγκη, γιατί θεωρούμε ότι είναι πρωταρχική κοινωνική ανάγκη η παροχή προσχολικής αγωγής στα παιδιά των νέων ζευγαριών.

Από κει και πέρα, όπως σας είπα και στην πρωτολογία μου, από τη στιγμή που υπάρχουν στον Δήμο Θερμαϊκού μονάχα τέσσερις παιδικοί σταθμοί, προφανώς οι ανάγκες οι οποίες είναι πολλαπλάσιες καλύπτονται από τους ιδιωτικούς και ως Κυβέρνηση δείχνετε μια ιδιαίτερη φροντίδα απέναντι σε αυτούς τους ιδιωτικούς. Και πρέπει να πούμε εδώ ότι οι ιδιωτικοί τις περισσότερες φορές δεν αρκούνται στο voucher, αλλά βάζουν και «καπέλο», ζητάνε επιπλέον χρήματα από τους γονείς για να φιλοξενούν τα παιδιά τους με τη δικαιολογία κάποιων επιπλέον παροχής. Ζητάνε, δηλαδή, μια επιπλέον βεβαίως συνδρομή των γονιών πέραν του voucher. Άρα δεν είναι δωρεάν, που μπορεί να φτάνει μέχρι και τα 150 ευρώ τον μήνα.

Περιμένουμε να ακούσουμε πραγματικά και θα χαρούμε πολύ να το ακούσουμε ότι υπάρχει μια άμεση απάντηση για το ζήτημα της μεταστέγασης. Μας παρακολουθούν, εξ όσον γνωρίζω, με αγωνία αυτή τη στιγμή αρκετοί άνθρωποι εκεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Βεβαίως, θα ήθελα με την ευκαιρία εδώ να σας θέσω και ένα ζήτημα, όπως είπα στην αρχή και θέλω να πω λίγο περισσότερα γι' αυτό και θα ήθελα μια μικρή, πολύ μικρή ανοχή, κύριε Πρόεδρε, και θα σταματήσω. Είναι σε σχέση με τις ανάγκες που υπάρχουν σε βρεφονηπιακούς τμήματα, ειδικά εκεί, δηλαδή κάτω των τριών ετών. Σύμφωνα με δηλώσεις της ίδιας της Υπουργού -της κ. Μιχαηλίδου όταν ήταν Υφυπουργός Παιδείας- για τα εκατόν ογδόντα χιλιάδες βρέφη που υπάρχουν στη χώρα μας έως δυόμισι ετών, υπάρχουν μονάχα είκοσι πέντε χιλιάδες θέσεις σε βρεφονηπιακούς σταθμούς. Δηλαδή καλύπτεται το 14% των αναγκών. Εδώ θα πρέπει η Κυβέρνηση να τρέξει -αν θέλει να τρέξει βέβαια- έτσι ώστε να δημιουργηθούν πολλαπλάσια τμήματα που θα καλύψουν αυτές τις ανάγκες.

Και βέβαια περιμένουμε να ακούσουμε για το άμεσο ζήτημα των τριών παιδικών σταθμών του Δήμου Θερμαϊκού.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ.

Κύριε Δελή, υπάρχει το κεντρικό κράτος, η Κυβέρνηση, υπάρχουν οι περιφέρειες, υπάρχουν οι δήμοι. Δεν είναι δυνατόν το κεντρικό κράτος να μεριμνήσει ή να αποφασίσει πού θα στεγαστούν τα παιδιά. Αυτό είναι κατ' εξοχήν αρμοδιότητα της αυτοδιοίκησης και αυτό είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να το λύσει ο Δήμος Θερμαϊκού γνωρίζοντας και τις τοπικές καταστάσεις και τους διαθέσιμους χώρους. Δεν είναι κεντρική απόφαση. Θα έλεγα ότι είναι αυτονόητο να βρεθεί μια λύση άμεσα, με βάση τους υπάρχοντες και διαθέσιμους χώρους, οι οποίοι προφανώς τηρούν τους κανόνες ασφαλείας.

Πάντα είμαι στη διάθεση των δημάρχων και έχουμε συνεργασία. Αντιλαμβάνεστε ότι κάποια θέματα είναι τοπικού ενδιαφέροντος και δεν μπορούν να λυθούν κεντρικά, τουλάχιστον αυτό το κομμάτι.

Από εκεί και πέρα, η χρηματοδότηση -σας το ξαναλέω- ήταν γενναία. Αναλώθηκε περίπου το 60% της χρηματοδότησης από τους δήμους που έκαναν αιτήσεις και οι οποίοι δήμοι δεν έκαναν αίτηση όταν έκλεισε το πρόγραμμα.

Από εκεί και πέρα, για την προσαρμογή, όσον αφορά τους παιδικούς σταθμούς και ιδίως τους βρεφονηπιακούς σταθμούς, ευχαρίστως να συζητήσουμε. Αν έρθει ο Δήμος Θερμαϊκού και μας φέρει μια μελέτη και πει ότι θέλω έναν βρεφονηπιακό σταθμό -σας το είπα και πριν-, θα το δούμε με το θετικότερο δυνατό μάτι.

Εγώ προσωπικά πιστεύω και στον δημόσιο χαρακτήρα τέτοιων δομών. Και είναι σημαντικό να υπάρχουν δημοτικές δομές τέτοιου είδους, πέρα από τις ιδιωτικές που υπάρχουν.

Η μέριμνα δεν είναι στο «δημόσιο ή ιδιωτικό» στο συγκεκριμένο κομμάτι. Είναι να εξυπηρετηθούν οι νέοι γονείς, ιδίως οι νέες μητέρες, οι οποίες πρέπει να συνδυάσουν πολλές φορές την επαγγελματική τους καριέρα με τη φροντίδα των βρεφών και των νηπίων τους.

Άρα, λοιπόν, οτιδήποτε τέτοιο αίτημα υπάρχει προσπαθούμε να το δούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και με οποιοδήποτε χρηματοδοτικό εργαλείο που μπορεί να υπάρχει, είτε αφορά στο Υπουργείο Εσωτερικών είτε αφορά στο πλαίσιο συνεργασίας της εκάστοτε δημοτικής αρχής με την περιφερειακή αρχή οπουδήποτε από τα ΠΕΠ.

Γενικά, πιστεύω ότι όταν συζητάμε για το δημογραφικό, όταν συζητάμε για την υπογεννητικότητα, οι βρεφικοί και οι παιδικοί σταθμοί είναι αναγκαία εργαλεία, μαζί με τα ολοήμερα σχολεία, αν θέλετε, στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, για να δώσουμε ένα κίνητρο πραγματικό στις νέες γυναίκες ιδίως, για να μπορέσουν να κάνουν την οικογένειά τους και να κάνουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη οικογένεια.

Σας ευχαριστώ πολύ για την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον Υπουργό.

Πριν περάσουμε στην επόμενη επίκαιρη ερώτηση, επιτρέψτε μου να κάνω μία ανακοίνωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα ένας μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 4^ο Γυμνάσιο Σπάρτης, (δεύτερο τμήμα).

Σας καλωσορίζουμε.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 904/1-4-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας» κ. Ασημίνας Διγενή προς την Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Για την άμεση επαναλειτουργία της δια ζώσης εκπαιδευτικής διαδικασίας στο 5^ο και 6^ο Δημοτικό Σχολείο Ζωγράφου». Θα απαντήσει ο κ. Θεόδωρος Λιβάνιος Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών.

Κυρία Διγενή, έχετε τον λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ (ΣΕΜΙΝΑ) ΔΙΓΕΝΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όταν ετοιμάζαμε αυτή την επίκαιρη ερώτηση το σχολικό κτήριο που στεγάζει το 5^ο και το 6^ο Δημοτικό Σχολείο Ζωγράφου είχε κλείσει λόγω προβλημάτων στατικής επάρκειας, διακόπτοντας απότομα την εκπαιδευτική διαδικασία τετρακοσίων μαθητών και οδηγώντας εκπαιδευτικούς και γονείς σε απόγνωση. Αυτό συνέβη την Παρασκευή 15 Μαρτίου.

Σχεδόν ένα μήνα τώρα, παιδιά, γονείς και δάσκαλοι ζουν μια αφάνταστη ταλαιπωρία, ώσπου, μετά από μαχητικές κινητοποιήσεις μαζί με τους γονείς, «βρήκατε» μία «λύση» πρόσκαιρη και εμβολωματική, αυτό που κάνετε πάντα δηλαδή όταν έρχεστε αντιμέτωποι με την οργή του λαού: Το «όπως - όπως». Διασκορπίσατε τα παιδιά σε αίθουσες εδώ κι εκεί. Τα παιδιά, που θα έπρεπε να είναι η προνομιούχα τάξη, μετατράπηκαν σε νομάδες.

Γι' αυτό το σοβαρό ζήτημα είχαμε καταθέσει ερώτηση προς τους Υπουργούς Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, σχετικά με το κλείσιμο λόγω ακαταλληλότητας του τρίτου ορόφου του συγκεκριμένου σχολικού συγκροτήματος και την εκρηκτική κατάσταση στις σχολικές υποδομές του δήμου. Με αντίστοιχη επιστολή που απέστειλαν στις 26-3-2024, έχουν ενημερώσει και οι σύλλογοι γονέων των δύο δημοτικών.

Η λύση που προτείνετε για άλλη μια φορά είναι η τηλεκαί-
δευση, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αντικαθιστά
παιδαγωγικά τη διά ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ ταυτό-
χρονα έχει οδηγήσει τις σχεδόν τετρακόσιες οικογένειες σε μια
βίαιη ανατροπή του οικογενειακού τους προγραμματισμού, ψά-
χνοντας καθημερινά ποιος θα βρίσκεται με τα παιδιά για να πα-
ρακολουθούν τα μαθήματα εξ αποστάσεως, χωρίς μέριμνα από
τους αρμόδιους φορείς για ειδικές άδειες από τη δουλειά τους.

Άλλες λύσεις που είχαν προταθεί, όπως η εναλλάξ πρωινή και
απογευματινή λειτουργία στο ένα κτήριο και των δύο σχολείων ή
η μείωση των ωρών διδασκαλίας, μόνο ως ακατάλληλες μπορούν
να χαρακτηριστούν για την εκπαιδευτική διαδικασία, σαν να μην
αναγνωρίζετε το δικαίωμα στα παιδιά να εκπαιδεύονται σε κτήρια
που να πληρούν όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

Έτσι, για άλλη μια φορά αποδεικνύετε ότι οι λαϊκές ανάγκες,
το δικαίωμα των παιδιών για μια ποιοτική εκπαίδευση σε κατά-
λληλα σύγχρονα κτήρια υπολογίζεται ως κόστος για τις εκάστοτε
κυβερνήσεις και τις αντίστοιχες δημοτικές αρχές.

Η κατάσταση είναι επικίνδυνη και έχει δικαίως δημιουργήσει
οργή και αγανάκτηση σε γονείς, εκπαιδευτικούς και μαθητές, οι
οποίοι παλεύουν να έχουν ένα σχολείο που θα ανταποκρίνεται
στις σύγχρονες ανάγκες τους και το ΚΚΕ στέκεται δίπλα στις δι-
καιες διεκδικήσεις τους.

Ρωτάμε, λοιπόν, τι μέτρα θα λάβει η Κυβέρνηση έτσι ώστε
άμεσα να επαναλειτουργήσει η διά ζώσης και πρωινή λειτουργία
υποχρεωτικού και ολοήμερου προγράμματος των περίπου τετρα-
κοσίων μαθητών του 5^{ου} και 6^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ζωγράφου
σε ένα κτήριο που να πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις, εξασφα-
λίζοντας ταυτόχρονα την ασφαλή μεταφορά των μαθητών και για
να προχωρήσουν με τη μορφή του κατεπείγοντος οι διαδικασίες
επισκευής και αποκατάστασης του σχολικού συγκροτήματος με
έκτακτη κρατική χρηματοδότηση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχε-
τε τον λόγο.

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερι-
κών):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητή κυρία Διγενή, ως προς το πρώτο ερώτημα, ξεκίνησε
σήμερα, εξ όσων γνωρίζω, η πρωινή λειτουργία του σχολείου, με
μία λύση προσωρινή εκ των πραγμάτων. Διότι δεν μπορεί ένα
σχολείο να φτιαχτεί από τη μία μέρα στην άλλη.

Ποιο είναι το ιστορικό -το γνωρίζετε- πολύ περιληπτικά, για να
ξέρουμε; Ανατίθεται μια μελέτη στατικής επάρκειας για το συ-
γκεκριμένο σχολείο. Η αρχική μελέτη έδειξε ότι στον τρίτο όροφο
του σχολείου του κτηρίου τρία υπήρχε θέμα. Αρκετά αργότερα
η τεχνική υπηρεσία του Δήμου Ζωγράφου έβγαλε όλο το τρίτο
κτήριο ότι έχει πρόβλημα στατικής επάρκειας. Η δήμαρχος Ζω-
γράφου αναθέτει στο ΤΕΕ να κάνει μία ειδική πραγματογνωμο-
σύνη, για να δούμε σε αυτό το κτήριο πόσο είναι πραγματικά το
πρόβλημα. Και από αυτή τη μελέτη θα βρεθεί και το κόστος απο-
κατάστασης το οποίο θα προχωρήσει. Ήδη έχει κανονιστεί και
μια συνάντηση με τη δήμαρχο τις επόμενες ημέρες, προκειμένου
να συζητήσουμε μεταξύ άλλων και αυτό το θέμα.

Απ' ό,τι με ενημέρωσε και η δήμαρχος και σε συνεννόηση με
τους γονείς και με τους συλλόγους γονέων και με τους εκπαιδευ-
τικούς, τα παιδιά φιλοξενούνται σε τρεις χώρους, στο 1^ο και το
19^ο Δημοτικό Σχολείο, στη Βίλα Ζωγράφου και στο Πνευματικό
Κέντρο του Αγίου Γερασίμου, το οποίο βρίσκεται ακριβώς δίπλα
από το σχολείο.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να δούμε τι λείπει η μελέτη και τι
χρειάζεται το σχολείο για να αποκτήσει ξανά σύγχρονες προδια-
γραφές λειτουργίας. Από εκεί και πέρα -επανερχομαι και σε αυτό
που είπα και στον κ. Δεληλή πριν λίγο-, είναι βασική πεποίθησή μου
ότι πρέπει να ενισχυθούν οι δημόσιες δομές παιδείας. Ευχαρί-
στος, λοιπόν, να συζητήσουμε και με τον Δήμο Ζωγράφου για το
συγκεκριμένο σχολείο, εφόσον υπάρχει ανάγκη. Περιμένουμε να
δούμε τι ακριβώς έχει συμβεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Διγενή, έχετε
τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΣΗΜΙΝΑ (ΣΕΜΙΝΑ) ΔΙΓΕΝΗ: Αντιλαμβάνεστε, κύριε Υπουρ-

γέ, πόσο επιφυλακτικοί είμαστε πάντα όταν ακούμε τις λέξεις «θα
συναντηθούμε», «θα γίνουν μελέτες», «θα βρούμε μια λύση», «θα
συζητήσουμε» και στο μεταξύ υπάρχει όλη αυτή η ταλαιπωρία.

Επαναλαμβάνω πως αυτό που διεκδικεί το σύνολο των γονιών
είναι η διά ζώσης διδασκαλία με όλα τα κατάλληλα μέτρα από
τον δήμο και την Κυβέρνηση και ταυτόχρονα να ξεκινήσει η συ-
ντήρηση του σχολείου ή η ανέγερση άλλου.

Πρέπει να πούμε πως τα παιδιά του κτηρίου τρία, που είναι
κλειστό γιατί υπάρχει πρόβλημα στατικότητας, μέχρι προχθές ο
δήμος τα πήγαινε κάθε πρωί σε αθλητικές δραστηριότητες, όχι
σε μαθήματα.

Αν «διευθετήθηκε» -σε εισαγωγικά το «διευθετήθηκε»- κάτι, συ-
νέβη, όπως προείπα, γιατί κινητοποιήκαμε, αντιδράσαμε και
διεκδικήσαμε μαχητικά το αυτονόητο μαζί με τους γονείς. Πέ-
ρασε κοντά ένας μήνας για να δοθεί μια λύση και αυτή μετά από
αυτές τις αποφασιστικές κινητοποιήσεις.

Ενδεικτικά, αξίζει να αναφέρω τι συνέβη τελευταία στην περι-
φέρεια στην οποία εκλέγομαι. Έπεσε φεγγίτης τον Δεκέμβρη στο
1^ο Νηπιαγωγείο Υμηττού, έπεσε μαντεμένο καζανάκι στο 4^ο Δη-
μοτικό Υμηττού, έπεσε πόρτα σε εκπαιδευτικό πριν από ένα μήνα
στο 1^ο Νηπιαγωγείο Υμηττού με αποτέλεσμα τον ελαφρύ τραυ-
ματισμό της, έκλεισε το 5^ο και 6^ο Δημοτικό Σχολείο Ζωγράφου
λόγω προβλήματος στη στατική επάρκεια, έπεσαν σοβάδες τον
Μάρτη στα κεφάλια των μαθητών στο 4^ο Δημοτικό Υμηττού,
έπεσε φωτιστικό σώμα εν ώρα μαθήματος πριν μια βδομάδα στο
6^ο Νηπιαγωγείο Βύρωνα.

Τα περιστατικά αυτά κάθε άλλο παρά τυχαία είναι. Προστίθε-
ται στη μακρά λίστα συμβάντων παντού, όπως σχολεία που μπά-
ζουν νερά από οροφές με την παραμικρή βροχή, ταβάνια που
πέφτουν πάνω στα κεφάλια των μαθητών και εκπαιδευτικών. Τα
ζούμε καθημερινά τα βλέπετε και εσείς.

Για την Κυβέρνηση το έχουμε εμπεδώσει δεν είναι προτεραι-
ότητα τελικά η ασφάλεια των παιδιών, η κατασκευή σύγχρονων
σχολείων, νηπιαγωγείων, παιδικών σταθμών και παιδικών χαρών.
Προτεραιότητα είναι έργα εκατοντάδων χιλιάδων, όπως η ενερ-
γειακή αναβάθμιση σχολείων, για να ενισχύσει την κερδοφορία
μεγάλων κατασκευαστικών ομίλων, προμηθευτών, κατασκευα-
στών χωρίς προηγούμενο επαρκή έλεγχο και αντισεισμική θωρά-
κιση σε κτήρια τριών ή τεσσάρων δεκαετιών.

Το υπογραμμίζω πάλι. Τα παιδιά θα έπρεπε να είναι η προνο-
μιούχα τάξη και όχι νομάδες που βολοδέρνουν σε κοντέινερ, τρο-
χόσπιτα και ερείπια.

Πρόσφατα και για αυτό η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα κατέ-
θεσε ερώτηση προς τους Υπουργούς Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού και Εσωτερικών για να δοθεί άμεσα λύση στο κτη-
ριακό πρόβλημα του 2^{ου} και 13^{ου} Νηπιαγωγείου Νέας Ιωνίας που
στεγάζονται σε επικίνδυνο κτήριο με τα νήπια να στοιβάζονται σε
επικίνδυνες αίθουσες.

Είναι προκλητικό οι δημοτικές αρχές να συναινούν με τις πολι-
τικές των κυβερνήσεων που μετακυλίνουν αρμοδιότητες του κρά-
τους προς τους δήμους και την ίδια στιγμή περικοπίζουν την
κρατική χρηματοδότηση. Είναι απαράδεκτο να δεσμεύουν για δι-
δασκαλία προβληματικές αίθουσες, να εγκαθιστούν κοντέινερ σε
προαύλιους χώρους, να μετακινούνται παιδιά σε άλλα σχολεία
μακριά από τον τόπο διαμονής τους και τόσες άλλες παρόμοιες
αντιπαιδαγωγικές πρακτικές, όταν δεν διεκδικούν από τις κυβερ-
νήσεις κονδύλια για απαλλοτριώσεις οικοπέδων με σκοπό την
ανέγερση νέων σχολείων. Είναι εξοργιστικό μέσα σε μια νύχτα
δεκάδες εργοστάσια και ελεύθεροι χώροι να μετατρέπονται σε
συμπεριμάρκετ μεγάλων αλυσίδων και να αποχαρκτηρίζονται
από χώρους για ανέγερση σχολείων δεκάδες στρέμματα.

Οι ευθύνες της Κυβέρνησης και των αρμόδιων φορέων για την
απουσία ολοκληρωμένων μελετών και ανέγερσης σύγχρονων
σχολικών μονάδων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης είναι με-
γάλες και οι πρακτικές σας εγκυμονούν κινδύνους. Θα πρέπει να
ξέρετε πως δεν θα συμβιβαστούμε με αυτή την κατάσταση και
ούτε θα περιμένουμε το επόμενο ατύχημα. Η κατάσταση είναι
εκρηκτική και έχει δίκαια δημιουργήσει οργή και αγανάκτηση σε
γονείς, εκπαιδευτικούς και μαθητές που παλεύουν να έχουν ένα
σχολείο που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, ο

λόγος σε εσάς.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ.

Ένα σχόλιο θα κάνω μόνο: Κατ' αρχάς, από διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα έχουν δοθεί πάρα πολλά χρήματα και για ανέγερση σχολικών μονάδων. Άρα επιτρέψτε μου να σας πω ότι δεν είναι ακριβές αυτό που λέτε ότι δεν υπάρχουν χρηματοδοτήσεις. Χρηματοδοτήσεις υπάρχουν και υπάρχουν για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης από παιδικούς σταθμούς, από βρεφικούς σταθμούς, από δημοτικά σχολεία, από γυμνάσια, από λύκεια, από ειδικά δημοτικά και έχουν δοθεί και από το Υπουργείο Εσωτερικών από το πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΖΗΣ» πάρα πολλές δεκάδες εκατομμυρίων για ανέγερση.

Από εκεί και πέρα, το λέω ξανά ότι κάθε επίπεδο κρατικής λειτουργίας έχει τον ρόλο του και την ευθύνη του. Οι δήμοι πρέπει να μεριμνούν για την καλύτερη δυνατή επίλυση αυτών των θεμάτων και να αξιοποιούν όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία. Από εκεί και πέρα, μπορεί να συζητάμε πολλές ώρες για την κατάσταση των δημόσιων εκπαιδευτικών δομών. Πάντως υπάρχει διαρκής μέριμνα και φροντίδα, προκειμένου να κάνουμε ένα καλύτερο σχολείο, ένα καλύτερο δημόσιο σχολείο για όλα τα νέα παιδιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Ολοκληρώθηκαν οι συζητήσεις που αφορούσαν το Υπουργείο Εσωτερικών και συνεχίζουμε με την πέμπτη με αριθμό 898/29-3-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Είναι γεγονός η πρόταση επιβολής προστίμου στη χώρα μας, από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας (DG AGRI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής;».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο κ. Σταύρος Κελέτσος.

Κύριε Κόκκαλη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι, είναι γεγονός. Ήλπιζα να μην επιβεβαιωθεί, αλλά είναι γεγονός.

Κύριε Κελέτση, κύριε Υφυπουργέ, ξέρετε πόσο σας σεβόμαστε και σας τιμούμε, αλλά για ένα τόσο σοβαρό θέμα ήλπιζα να είναι εδώ ο κ. Αυγενάκης.

Αφορά την πρόταση επιβολής προστίμου από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα θέμα το οποίο είναι μείζον, η καταβολή των κοινοτικών ενισχύσεων, η καταβολή των κοινοτικών ενισχύσεων στους αγρότες μας, στους κτηνοτρόφους μας. Έχει που έχει όλα τα προβλήματα ο πρωτογενής τομέας, το να κληθούν να πληρώσουν και το πρόστιμο των 288 εκατομμυρίων ευρώ νομίζω, πρώτον, δεν μας τιμά ως χώρα. Θα γυρίσουμε στις παλιές εποχές. Είναι πάρα πολύ σοβαρό αυτό το οποίο έχει λάβει χώρα, γιατί έχει να κάνει με το καθεστώς των ενισχύσεων και τη διαχείρισή τους ξεκάθαρα, όπως και με την εφαρμογή του συστήματος πολλαπλής συμμόρφωσης της χώρας μας.

Καταλαβαίνω τη θέση σας. Δεν ρωτώ πλέον αν αληθεύει. Δώστε τις απαραίτητες εξηγήσεις όχι σε μένα, κατ' αρχάς στον αγροτικό κόσμο και αν σκοπεύετε για αυτό να απολογηθούν κάποιοι. Εσείς προσωπικά δεν ήσασταν όταν διαχειριστήκατε αυτά εκείνες τις χρονιές και πείτε μας πώς σκοπεύετε να κινηθείτε ως Κυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε συνάδελφε, ειλικρινά μου προκαλεί εντύπωση γιατί είστε γνώστης των θεμάτων και διατελέσατε και σ' αυτή τη θέση μάλιστα εκεί στο Υπουργείο. Αυτή η εικόνα που προσπαθείτε να δώσετε, μια εικόνα αγαθότητας, ότι δεν ξέρετε τι συμβαίνει, δεν είστε καθόλου πονηρεμένος και δεν έχετε ξανακούσει για τα θέματα των διοικητικών διορθώσεων, προστίμων, τα οποία επιβάλλονται κατά καιρούς τις περισσότερες φορές για

διάφορα θέματα δομικά που απασχολούν την ελληνική αγροτική οικονομία και τα οποία αυτή η Κυβέρνηση από το 2019 και μετά ξεκίνησε την προσπάθεια να διορθώσει.

Το λέω αυτό, διότι κατ' αρχάς η ερώτησή σας αφορά -για να είμαστε ξεκάθαροι- τα έτη 2020, 2021, 2022, διότι δεν αναφερόσθε.

Πρώτον, εγώ απλώς θέλω να σας θυμίσω ότι παρόμοια πρόστιμα είχαμε και για το 2017, 2018, 2019. Δεν ξέρω αν θυμόσατε ποιοι ήταν στην Κυβέρνηση εκείνη την περίοδο. Τότε είχαμε 118,4 εκατομμύρια για τα θέματα της στρεμματικής ενίσχυσης. Και, βέβαια, και για τα έτη 2017, 2018, 2019 είχαμε άλλα 43,5 εκατομμύρια που είχαν να κάνουν με την πολλαπλή συμμόρφωση.

Θα μου πείτε επειδή ο ΣΥΡΙΖΑ ακολουθούσε μια πολιτική που δεν αντιμετώπιζε τα προβλήματα, θα πρέπει αυτά τα προβλήματα να διαιωνίζονται και να μην αντιμετωπίζονται, έτσι ώστε να πάψουμε πια ως χώρα να έχουμε αυτή την απειλή μονίμως των προστίμων;

Σας πληροφορώ, λοιπόν, και πρέπει να ξέρετε ότι αυτή η Κυβέρνηση από το 2019 και οι ηγεσίες εργάζονται ακριβώς σ' αυτή την κατεύθυνση. Ποια κατεύθυνση δηλαδή; Στο να αντιμετωπίσουν τη ρίζα που προκαλεί αυτή την επιβολή των προστίμων, τις δυσλειτουργίες, τις πληρωμές και την επιβολή αυτών των προστίμων.

Ποια είναι αυτά τα προβλήματα και, πρώτα από όλα, γιατί επιβάλλονται αυτού του είδους τα πρόστιμα. Το ένα έχει να κάνει με τη στρεμματική ενίσχυση και έχει να κάνει με την επιβεβαίωση της νόμιμης κατοχής γης από τον αγρότη, ένα πρόβλημα διαχρονικό που θα λυθεί -ποτέ;- όταν θα έχουμε έτοιμο το Κτηματολόγιο στη χώρα. Άρα, λοιπόν, με την ολοκλήρωση του έργου του Κτηματολογίου, αυτό το πρόβλημα θα λυθεί.

Το δεύτερο έχει να κάνει με την ορθή αναγνώριση της κατηγορίας κάλυψης γης των αγροτεμαχίων. Αυτό το πρόβλημα θα λυθεί με ένα έργο που έχει να κάνει με το χαρτογραφικό υπόβαθρο όπως ονομάζεται και το οποίο ξεκίνησε το 2021.

Εσείς, λοιπόν, που τόσο κόπτεστε για ποιον λόγο αυτή την ώρα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έρχεται να μας επιβάλει τη δημοσιονομική διόρθωση γι' αυτά τα θέματα, δεν είχατε κάνει τίποτα προκειμένου αυτά τα έργα να προωθηθούν.

Και βέβαια, ο τρίτος λόγος έχει να κάνει με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης, καθαρά, έχει να κάνει με αυτό το θέμα το οποίο, όπως ξέρετε, είχε ανατεθεί στις περιφέρειες. Είναι ένα έργο το οποίο είναι σε εξέλιξη. Είχε ανατεθεί στις περιφέρειες της χώρας. Δυστυχώς, οι περιφέρειες δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν. Γι' αυτό και με νόμο που ψηφίσαμε -και το ξέρετε πολύ καλά- ήδη δώσαμε τη δυνατότητα το Υπουργείο, εφόσον οι περιφέρειες δεν μπορούν να αναλάβουν αυτό το έργο, να αναλάβει το έργο. Ο Υπουργός πριν από λίγες μέρες έστειλε επιστολή σε όλους τους περιφερειάρχες της χώρας προκειμένου να απαντήσουν αν θα συνεχίσουν και αν θα ολοκληρώσουν το έργο, αλλιώς το έργο θα το αναλάβει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, προκειμένου να προχωρήσουμε γρήγορα στην υλοποίησή του και έτσι να απαλλαγούμε από τις αιτίες που προκαλούν τα πρόστιμα αυτά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία.

Κύριε Κόκκαλη, ο λόγος σε εσάς για τη δευτερολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αυτό το ανέκδοτο είναι παλιό πλέον. Το να αντιπολιτεύεστε την Αντιπολίτευση μετά από πέντε χρόνια δεν σας τιμά πλέον ως Κυβέρνηση και είναι ενδεικτικό της έλλειψης και της στέρξης πλέον επιχειρημάτων. Δεν μπορείτε να λέτε για τον προηγούμενο. Ο προηγούμενος ήσασταν εσείς, η Κυβέρνησή σας. Ο κ. Λιβανός ήταν και ο κ. Βορίδης. Δεν γίνεται τώρα αυτό. Προσβάλλετε και πάει κόντρα στη λογική, κύριε Κελέτση.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Το 2017 - 2019 δεν ήταν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ακούστε. Εφόσον το θέτετε, πείτε ποια ήταν η τύχη αυτών των προστίμων. Πείτε στο Σώμα ποια ήταν η τύχη αυτών των προστίμων και ποια ήταν η αιτιολογία, κύριε Κελέτση.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων): Είπα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Να σας διαβάσω την αιτιολογία από αυτό το πρόστιμο;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Για ποιο λέτε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Γιατί εάν το παρουσιάζετε εσείς ότι είναι τίποτα, να τα πληρώσετε εσείς τότε αυτά τα χρήματα, η Κυβέρνησή σας. Μπορεί να μειωθεί στο μισό. Να σας διαβάσω τι λέει η Διεύθυνση Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής; Ότι το διοικητικό και ελεγκτικό σύστημα που έθεσε η Ελλάδα απεδείχθη ανεπαρκές.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Για ποια περίοδο το λέει;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Γι' αυτά που ρωτάμε.

Τότε εσείς γιατί δεν κάνατε καμία ερώτηση; Γιατί δεν είχατε αναδείξει το θέμα, ειλικρινά -όχι εσείς προσωπικά- γι' αυτό το πρόστιμο που λέτε επί ΣΥΡΙΖΑ; Απορώ γιατί δεν μας καταγγείλατε τότε γι' αυτό το πρόστιμο.

Και συνεχίζει αυτό το έγγραφο και γι' αυτό σας ρωτάω -τώρα εσείς εάν θέλετε με αοριστίες να ξαναγυρίσουμε στο 2017, εγώ σας ρωτώ για το πρόστιμο το οποίο επιβάλλεται τώρα, την προηγούμενη εβδομάδα, κύριε Κελέτση, σας εξέλεξε ο ελληνικός λαός, υποτίθεται, για να γίνετε καλύτεροι- και αναφέρει ότι ήταν ανεπαρκές το σύστημα ελέγχου 2020, 2021, 2022, ότι το διοικητικό και ελεγκτικό σύστημα που έθεσε η Ελλάδα απεδείχθη ανεπαρκές και ότι οι ελληνικές αρχές επιπλέον δεν παρείχαν τις διαβεβαιώσεις για τον κίνδυνο του ταμείου που προκλήθηκε από την ως άνω ανεπάρκεια.

Κι εγώ σας ρωτώ: Τι σκοπεύετε να κάνετε; Θα δώστε εξηγήσεις στο όργανο φιλικού διακανονισμού; Θα προσφύγετε στο δικαστήριο; Όχι, μην κουνάτε...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Προφανώς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Προφανώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μη γίνεται διάλογος. Θα έχετε την ευκαιρία να απαντήσετε, κύριε Υπουργέ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Θα το αμφισβητήσετε εν όλω; Θα το αμφισβητήσετε εν μέρει; Πώς; Διαφορετικά, αυτά τα χρήματα θα τα πληρώσουν οι αγρότες. Γιατί το έγγραφο το λέει ξεκάθαρα: να μείνουν στην άκρη τα 288.000.000 ευρώ μέχρι να ξεκαθαρίσει η κατάσταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία.

Κύριε Υπουργέ, ο λόγος σε εσάς.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ήθελα να είμαι ήπιος και έτσι ξεκίνησα στην πρώτη μου τοποθέτηση...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κι εγώ έτσι ξεκίνησα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): ...αλλά εδώ το θράσος είναι απύθμενο. Το θράσος είναι απύθμενο!

Διότι αν θέλετε να σας πω για τις προηγούμενες περιόδους, πολύ ευχαρίστως, με έγγραφα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και για την περίοδο 2015 - 2016, μόνο για ένα έτος, είχαμε πρόστιμα 24.402.845 ευρώ. Για την περίοδο 2017 - 2019 είχαμε 119.884.000 ευρώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ακυρώθηκαν;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Προσέξτε. Επικαλείστε, πρώτα απ' όλα, εάν ακυρώθηκαν. Γιατί; Γιατί έγινε προσφυγή. Μα, αυτή την προσφυγή θα κάνουμε κι εμείς. Είναι προφανές ότι είμαστε στο πρώιμο στάδιο και εμείς έχουμε το δικαίωμα εντός τριάντα ημερών να προβάλουμε τις αντιρρήσεις μας και αυτό ήδη το κάνουμε, κύριε Κόκκαλη.

Επίσης, είναι απύθμενο το θράσος όταν αναφερόμενοι στις αι-

τίες και μας λέτε «γιατί δεν τις διορθώσατε», δεν αναφέρεστε στην δική σας περίοδο που δεν κάνατε τίποτα, κυριολεκτικά τίποτα, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αιτίες αυτές, ώστε η χώρα να μην αντιμετωπίζει τις απειλές των προστίμων.

Εμείς, -αντιθέτως λοιπόν σας είπα από το 2019 και την ολοκλήρωση του Κτηματολογίου και την ολοκλήρωση του χαρτογραφικού υποβάθρου, αλλά και τα διαχειριστικά σχέδια τα οποία παραλάβαμε σε μία κατάσταση η οποία πραγματικά ήταν στον αέρα διότι οι περιφέρειες της χώρας, δυστυχώς, δεν ανταποκρίθηκαν σε αυτό το βάρος- ήρθαμε με νομοθετική ρύθμιση και δίνουμε τη δυνατότητα -πράγμα και το οποίο θα κάνουμε αν οι περιφέρειες τελικά μας πουν ότι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν το ίδιο το Υπουργείο να αναλάβει την ευθύνη προκειμένου να υλοποιηθεί και το μεγάλο έργο των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, βάσει των οποίων φυσικά και δεν θα υπάρχουν τα πρόστιμα, αλλά και θα μπορούμε να χαράξουμε πολιτική για την κτηνοτροφία μας, εθνική πολιτική.

Άρα, λοιπόν, πρώτον έχετε τεράστιες ευθύνες γι' αυτά τα πρόστιμα διότι την περίοδο τη δική σας δεν κάνατε τίποτα από πλευράς θεσμικής, ώστε να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα αυτά, δηλαδή οι αιτίες που προκαλούν αυτές τις καταστάσεις. Αντιθέτως, από το 2019 μέχρι σήμερα γίνονται συνεχείς προσπάθειες και παρεμβάσεις, προκειμένου να λύσουμε τα ζητήματα αυτά και στο μέλλον η χώρα να μην αντιμετωπίζει τέτοιου είδους προβλήματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Δεν θα συζητηθεί λόγω αναρμοδιότητας η πέμπτη με αριθμό 888/26-3-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη» κ. Νικολάου Βρεττού προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Σημαντικά υψηλός ο κίνδυνος φτώχειας στην Ελλάδα».

Επίσης, δεν θα συζητηθούν κατόπιν συνεννόησης:

Η πρώτη με αριθμό 3434/160/26-2-2024 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του κύκλου των αναφορών - ερωτήσεων της Βουλευτού Φλώρινας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νέα Αριστερά» κ. Θεοπίστης Πέρκα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Την απουσία κανόνων και σχεδίου στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και των Δικτύων πληρώνουν οι καταναλωτές ρεύματος».

Η δεύτερη με αριθμό 889/26-3-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Δράμας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Αναστασίου Νικολαΐδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Έντονη αντίδραση των οινοποιών της Δράμας στη δημιουργία φωτοβολταϊκών πάρκων σε τεράστιες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης στην ΠΕ Δράμας».

Τέλος, δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του Βουλευτή η τέταρτη με αριθμό 896/29-3-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νέα Αριστερά» και Βουλευτή Μεσσηνίας κ. Αλέξανδρου Χαρίτση προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Τέσσερα χρόνια κυβερνητικής αδράνειας για τα μεγάλα έργα της Μεσσηνίας».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων και ερωτάται το Σώμα εάν δέχεται να λύσουμε τη συνεδρίαση.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 16.20' λύεται η συνεδρίαση για την Τετάρτη 10 Απριλίου 2024, με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα σας διανεμηθεί.